

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Postbodes ziek van personeelstekort

Figurandten Miel Puttemans

'Als je iets graag doet is niets teveel'

De pakjes van DHL zorgen voor een pak problemen

Weinig faciliteiten voor jonge fuivers

Ontsluiting van Zaventem zou wel eens duur betaald moeten worden

Volstaan vier handtekeningen om het file-probleem rond Brussel op te lossen? De indruk leeft her en der na de ondertekening op 30 maart jl. van een beginselovereenkomst om (eindelijk) werk te maken van een Gewestelijk Expressnet (GEN) in een straal van ongeveer 30 kilometer rond Brussel. Er circuleren al 15 jaar plannen voor zo'n GEN.

De handtekeningen komen van de vier ministers van Vervoer die ons land 'rijk' is: federaal minister Michel Daerden, de Brusselse gewestminister Hervé Hasquin, de Waalse excellentie Lebrun en zijn Vlaamse collega Steve Stevaert. Het GEN is een variant van het RER-net in en rond Parijs, bedoeld om het pendelverkeer vanuit een ruime straal rond de Franse hoofdstad in goede banen te leiden.

Eindelijk beweging

De vier excellenties hebben er zich ondermeer voor uitgesproken om de lijnen van Brussel naar Nijvel (lijn 124) en Ottignies (lijn 161) van twee op vier sporen te brengen. Zo zouden om het kwartier snelle stoptreinen naar Brussel kunnen zonder het doorgaand lange afstandverkeer te hinderen. Verder plannen ze een tunnel Josaphat - Schuman die de Europese wijk een rechtstreekse verbinding geeft met Schaarbeek en verder naar Leuven-Hasselt-Luik en Mechelen-Antwerpen. Tegelijk zou hiermee een rechtstreekse verbinding tussen Leuven en Zaventem én tussen Antwerpen en de luchthaven worden gereïseerd. Verder hebben de ministers zich uitgesproken voor de uitbouw van de spoorwegterminal in Schaarbeek dat tevens een belangrijk GEN-station moet worden. Er lijkt dus eindelijk beweging te komen in een dossier dat al vijftien jaar aansleept. Struikelstenen waren tot dusver de versnippering van de ministeriële bevoegdheden, de inbreng van de diverse maatschappijen (NMBS, MIVB, TEC en De Lijn) en de financiering. Ogenschijnlijk moet alleen die laatste horde nog worden genomen.

Schot voor de boeg

Na de ondertekening viel het op hoe nadrukkelijk federaal minister Daerden verzekerde dat het akkoord de verkiezingen van 13 juni zal overleven. Een werkgroep moet voor eind september uitsluitsel brengen over de financiering,

de exploitatiekosten en de noodzakelijke investeringen. Ruwe schattingen ramen de totale investeringskost voor het GEN op 65 à 75 miljard frank (1,611 à 1,860 miljard euro). Dat de verkiezingen al enkele maanden achter de rug zijn als de werkgroep concrete voorstellen zal doen over wie moet opdraaien voor de rekening, zal wel puur toeval zijn. Maar als aan de vooravond van de verkiezingen een doorbraak wordt gemeld in het dossier over een voorstadsnet waarover nu al zolang wordt gepraat, lijkt enige scepsis toch gerechtvaardigd. Zo hebben Brusselse partijen en belangengroepen al laten weten dat ze zich zullen verzetten tegen de Josaphat-tunnel als er geen garantie komt dat die echt bedoeld is om het mobiliteitsprobleem in het Brussels Gewest op te lossen. Voor de Franstalige groenen

en Interenvironnement Brussel kan het niet dat het Brussels Gewest geld pompt in een GEN dat bijna uitsluitend voor de pendelaars zou zijn bedoeld. Een schot voor de boeg van de Vlaamse regering om haar aan te manen het leeuwendeel van de investeringen voor haar rekening te nemen? Overigens loopt ook iedereen met een boog om de suggestie heen dat het protocol een communautaire 'deal' zou zijn, waarbij Vlaanderen zijn ontsluiting van Zaventem krijgt vanuit Leuven en Antwerpen, in ruil voor de tweede HST-terminal in Schaarbeek voor Brussel.

Eisen ingewilligd

De Vlaamse overheid en de provincie Vlaams-Brabant die van mobiliteit een absolute prioriteit hebben gemaakt, zijn tevreden over het protocol. Minister Stevaert betitelt

het als een 'grote doorbraak' en de provincie vindt de overeenkomst 'van cruciaal belang voor de mobiliteit in Vlaams-Brabant'. De bestendige deputatie zegt dat het protocol 'integraal tegemoet komt aan haar vier eisen voor een goede spoorontsluiting van Zaventem'. De plannen van de provincie om een studie te laten maken over een totaalconcept voor een Voorstedelijk Vervoersnet (zoals ze het GEN liever noemt), hebben intussen enige vertraging opgelopen. Toch wil de provincie de resultaten van die mobiliteitsstudie zeker te berde brengen in de discussies die de GEN-werkgroep zal voeren. Ze hoopt zelfs een eigen vertegenwoordiger in die werkgroep te kunnen afvaardigen.

Johan Cuppens

HELP KOSOVO 000-0000012-12

- De samenwerking met onze RTBF-collega's was uitstekend, van communautaire spanningen geen sprake. In het licht van de nationalistische waanzin hier in Servië krijgt die goede verstandhouding overigens een extra dimensie. (VRT journalist Stefan Blommaert in zijn oorlogsdagboek uit Servië in *De Morgen*)
- Wat we nu in Kosovo zien is de perverse escalatie van het eigen-volk-eerst gedachtegoed dat ook bij ons leeft. (Jos Geysels, politiek secretaris van AGALEV in *De Morgen*)
- Ik weet nog altijd niet wat de Serviërs hezielt om zo tegen de Kosovaren tekeer te gaan. (Opium-lid Katia Alens in *Het Nieuwsblad*)
- Kosovo hoort al sinds jaar en dag toe aan Servië en we zullen nooit die provincie afstaan, nooit. Als ze iets van ons willen afnemen, dan zullen we ervoor strijden tot de laatste Serviër. (De Servische voetballer van Club Brugge Darco Anic in *Het Nieuwsblad*)
- Als je het principe doortrekt dat je maar met één volk in een land kunt leven en de rest moet verwijderen, kom je in Kosovo terecht. (CVP-voorzitter Marc Van Peel in het VRT programma *De zevende dag*)
- Een paar maand geleden waren de eerste sukkelaars van Kosovaarse vluchtelingen hier absoluut niet welkom. Een rijkswachtercommandant moest zich over hen ontfemen uit eerlijke schaamte. Wat zijn we

toch blinde passagiers hier in dit tranendal. (Columnist Jan Wauters in *De Morgen*)

■ Als ik beseft dat ik eigenlijk niets kan doen, word ik onpasselijk. Die onmacht maakt me ziek. Dan krijg ik zin om een Kosovaartje te

adopterem. Of een heel gezin. (Actrice Jenny Tanghe in *Het Nieuwsblad*)

■ Als ik van een debatavond naar huis rijd en ik hoor op de radio de berichten over Kosovo, dan vraag ik me soms zelf af waar we in godsnaam mee bezig zijn. Politici willen nog altijd de illusie wekken dat zij een oplossing voor alles te bieden hebben. Dat is allang niet meer zo. (Antwerps schepen Mieke Vogels in *De Morgen*)

■ De situatie in Kosovo is erg genoeg. Maar we moeten niet doen alsof de Derde Wereldoorlog voor de deur staat. Als we zo snel en zo hard zijn opgetreden was het juist om dat te vermijden. (Premier Jean-Luc Dehaene in *Het Nieuwsblad*)

■ Ik weet dat het cynisch klinkt, maar op dit moment is één dode NAVO-soldaat erger dan honderd vermoorde Kosovaren. (Minister van Buitenlandse Zaken Erik Derycke in *Humo*)

■ We zijn geen voorstander van het toedienen van de morning-after pil aan verkrachte Kosovaarse vrouwen en meisjes. De abortieve werking van de morning-after pil strookt niet met de katholieke moraal. (Aartsbisschop Elio Sgreccia in *Avenirre*, het blad van de Italiaanse bisschoppen)

■ Het wordt tijd dat de wereldleiders hun opportunisme laten varen en de mens terug op de eerste plaats zetten. (Modeontwerper Walter Van Beirendonck in *Het Nieuwsblad*)

■ Ik ben absoluut geen negativist, maar je moet me niet proberen wijs te maken dat het momenteel goed gaat met de mens. (Zanger Stijn Meuris van *Noordknop* in *De Morgen*)

■ Ik heb besloten voortaan alles leuk te vinden. (Hugo Claus tijdens zijn verjaardagsfeest (70) in *De Standaard*)

VAN HOREN ZEGGEN

Gezocht: postbode m/v voor de rand 4

Verscheidende gemeentes in de rand werden de voorbije maanden geconfronteerd met stakende postbodes. Hun acties zijn het gevolg van een nijpend personeelsgebrek en dus een veel te hoge werkdruk voor uw 'facteur'.

Vlaams genootschap pleit voor gastvrijheid zonder taalfaciliteiten 8

LETS: de ene dienst is de andere waard 9

FiguranDten 10

Lange afstandsloper Miel Puttemans verbrak tijdens zijn sportieve carrière maar liefst 16 wereldrecords. De man uit Vossem betreurt de slechte fysieke conditie van de jeugd en pleit voor veel meer sport op school.

Gezond in de rand (5) De pakjes van DHL zorgen voor een pak problemen 12

Wie wil fuiven moet mobiel zijn 16

Internationaal volkskunstfestival in Sterrebeek 21

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

E N O O K N O G

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • JUNI IN DE RAND 14

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANT 20

VAN HUIZEN EN TUIJNEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.

Hoofredactie: Henry Coenjaarts

Eindredactie: Geneviève Ostyn

Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel

Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele

REDACTIEADRES:

Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86

Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,

Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

Gezocht: postbode (m/v) voor de rand

Postbodes ziek van personeelstekort

Elke werkdag kunt u er op rekenen: u maakt de brievenbus open en haalt de post eruit. De normaalste zaak van de wereld, tot het moment dat de brievenbus dag na dag leeg blijft. In enkele randgemeenten is dat de afgelopen maanden meermaals gebeurd. De postbodes hielden dagen aan een stuk de armen gekruist. Te hoge werkdruk door personeelstekort, luidde het. De oplossing van het probleem is verre van gemakkelijk, want postbodes vinden die in de rand willen werken, blijkt hetzelfde te zijn als op zoek gaan naar een speld in een hooiberg.

De problemen in de postkantoren van de gemeenten in de rand zijn toe te schrijven aan verschillende factoren. Voor de randgemeenten rond Brussel zijn nauwelijks kandidaat-postbodes te vinden, waardoor er een personeelstekort dreigt. In verscheidene gemeenten is dat trouwens al het geval. Daar komt nog bij dat de postbodes die in de rand aan de slag gaan zelden blijvers zijn. Gewestelijk directeur van De Post Achille Lammens licht toe wat hij zelf 'de probleemsituatie van de rand' noemt. 'De hoge werkdruk in de postkantoren in de randgemeenten is te wijten aan een hoog absentieïsme dat voor een stuk moet worden toegeschreven aan het abominabel slechte weer van het laatste half jaar. Een brievenbesteller moet zijn job uitoefenen in weer en wind. Als er iemand ziek wordt dan moet iemand anders die ronde overnemen. De Post voorziet weliswaar in vervangers, maar in sommige kantoren loopt het percentage vervangers vandaag op tot maar liefst vijftig procent van het aantal effectieve postbodes.' VSOA-vakbondsafgevaardigde Marc De Mulder ziet naast het slechte weer nog een andere verklaring; hij wijst met een verwijtende vinger richting besparingen om de hoge werkdruk te verklaren. 'De productiviteit moest naar omhoog, zo vond de directie.

Een geroutineerde postbode krijgt het werk doorgaans gemakkelijk gedaan zodat die af en toe al eens een uurtje vroeger kan stoppen met werken. De Post heeft zich daarop gefixeerd om de werkdruk te verhogen, maar zonder ermee rekening te houden dat wie trager werkt nu in het werk verzuipt. Daarnaast krijgen postbodes altijd maar nieuwe taken bij. Zo moeten ze tegenwoordig de bank- en verzekeringsproducten van De Post aanprijzen.'

In het holst van de nacht uit bed

In de verstedelijkte rand komt daar nog bij dat het veel moeilijker is om postbodes te werven dan in een plattelandsgemeente. 'We vinden zelden mensen uit de streek', zeggen zowel Lammens als De Mulder. 'De bevolking die in de rand woont, werkt traditioneel niet bij De Post. Het loon is niet hoog genoeg, de werkloosheid in de rand is laag en de huisvesting is er duur. Daarom moeten we elders gaan werven, vaak in Limburg, het Leuvense of in Oost- en West-Vlaanderen. Een postbode die elke dag van zo ver naar de rand moet komen, houdt dat niet lang vol. Met het openbaar vervoer naar de randgemeenten pendelen, is geen sinecure. Bovendien begint een postbode om 4 uur 's ochtends te werken. Als je dan eerst nog enkele uren op de trein

en de bus moet doorbrengen, moet je al om 2 uur 's nachts je bed uit. Geen wonder dat de man of vrouw in kwestie bij de eerstvolgende vacature een job in eigen streek probeert te versieren.' Om meer mensen warm te maken voor het beroep van brievenbesteller, betaalt De Post nu al de vervoersonkosten terug, maar dat compenseert slechts gedeeltelijk het ongemak van het vroege opstaan en de lange reisweg naar het werk.'

Volgens De Mulder van VSOA moet naast een hoger loon en lagere werkdruk ook het statuut van de postbodes worden aangepast. 'Het laatste anderhalf jaar worden alleen nog bodes aangenomen met een contract voor zes maanden. Dat is weliswaar verlengbaar, maar het biedt geen zekerheid; Wie een job heeft zal die niet opgeven om met een beperkt contractueel statuut brieven rond te dragen. Bovendien wordt door dat onzekere statuut snel afgehaakt.'

Rampzalig

In verscheidene gemeenten in de rand ondervonden de postmeesters het aan den lijve. Onder andere in Beersel, Wezembeek-Oppem, Grimbergen en Zaventem legden de postbodes het blok erop en gingen in staking of voerden ludieke acties. Bij het ter perse gaan van Randkrant was de situatie nog al-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

tijd niet overal opgelost. 'Rampzalig', omschrijft een postbediende van het kantoor in Wezembeek-Oppem de toestand. 'Van de mensen die na onze stakingsacties zijn aangeworven, hebben de meesten alweer ontslag genomen waardoor van de blijvers niemand vakantie kan nemen. Als er iemand ziek wordt, zitten we met een ei. Ik veronderstel dat de moeilijke bereikbaarheid van het kantoor er voor iets tussen zit. Onze job is ook niet makkelijk, omwille van de anderstalige inwoners hier in de rand. Wie niet van de regio is, heeft het moeilijk met de tweetalige straatnamen. Tweetaligheid is niet vereist, maar we moeten wel ons plan zien te trekken als ons iets in een andere taal wordt gevraagd.'

Kettingreactie

De gewestelijke directie van De Post stelde een kettingreactie vast bij de stakingen in de verschillende kantoren. 'Als de postbodes in Beersel zien dat de stakingen in Wemmel en Vilvoorde extra mensen opleveren, dan is er bij hen niet meer dan een vonk nodig om ook te gaan staken. In Beersel klaagde het personeel over een tekort aan werkrachten toen vier postbodes met pensioen gingen. Dat tekort is inmiddels aangevuld. Er werd ook geklaagd dat de diensten te zwaar zijn door het heuvelachtig gebied, maar dat moet je van gemeente tot gemeente bekijken. In de Ardennen is het heel wat heuvelachtiger dan in de gemeenten in de rand. De staking in Beersel werd beëindigd na de belofte dat ik contact zou opnemen met de huisvestingsdienst van De Post voor een betere locatie van het kantoor', aldus Lammens. De slechte huisvesting was, na het personeelstekort, ook in Wemmel een reden voor de postbodes om in november

van vorig jaar het werk neer te leggen. De vrachtwagen van Brussel X kon er immers niet binnen leveren, zodat de containers met poststukken 's ochtends in de regen bleven staan. Het schepencollege wees de bouwplannen voor een nieuw postkantoor naast het huidige af wegens 'te modern'. Na de staking kreeg Wemmel twee extra postbodes uit Vilvoorde. Dat zorgde dan weer bij de Vilvoordse Post voor ongenoegen. In Wemmel is inmiddels een transportband geïnstalleerd om de poststukken van Brussel X in het kantoor te brengen. Daarmee zou het structureel probleem tijdelijk worden opgevangen. De behoefte aan een nieuw postkantoor blijft echter bestaan.

Wemmel kreeg twee extra postbodes uit Vilvoorde. Dat zorgde dan weer bij de Vilvoordse post voor ongenoegen

Ook in Zaventem en Grimbergen was het aantal werknemers ontoereikend. Beide postmeesters beweren dat het probleem momenteel grotendeels van de baan is. Bodes en bediendes denken er wellicht anders over maar houden angstvallig de lippen op elkaar omdat ze zwijgplicht hebben. De postmeester van Grimbergen zegt 'voort te kunnen, maar er mogen niet te veel zieken vallen'. De Zaventemse postontvanger benadrukt dat het kantoor nog altijd krap zit tijdens vakantieperiodes. Achiël Lammens wijst daarnaast op een specifiek probleem bij De Post in Zaventem. 'De nabijheid van de luchthaven speelt ons parten, in die

zin dat nogal wat mensen liever bij een privé-koerierdienst aan de slag gaan.' Maar De Post blijft ondertussen niet bij de (post)pakjes zitten. Momenteel werft het bedrijf vijftig nieuwe postbodes aan voor de Brusselse randgemeenten. De aanwerving loopt echter niet van een leien dakje. Van de 21 kandidaten die zich in april aanmeldden, vielen er al vijf binnen de week af. 'Van de resterende kandidaten zal misschien maar de helft blijven', voorspelt Marc De Mulder. 'Sinds de belofte om vijftig nieuwe postbodes aan te werven is de telling waarop dat aantal is gebaseerd trouwens achterhaald omdat ondertussen alweer andere werknemers afhaakten. Dat is dagelijkse kost, ondermeer omwille van de veelvuldige verschuivingen. Als er ergens een personeelstekort dreigt, moeten bodes van andere gemeenten inspringen. Velen zijn die overplaatsingen beu, want ze gebeuren vaak van de ene dag op de andere. Niet de gewestelijke directie moet bij dit personeelstekort met de vinger worden gewezen, hogerop moet De Post van strategie veranderen.'

Op weg naar 2003

Of er voor De Post in de rand betere tijden op komst zijn, is zeer twijfelachtig. Het banenplan om vijftig extra postbodes aan te werven loopt nog volop en ondertussen maakt de Post zich op voor 2003. Dan verliest ze immers een groot deel van haar monopolie. 'Als De Post concurrentieel wil blijven zal ze het voorbeeld van Nederland moeten volgen en ook op zaterdag post bestellen, waardoor het werk nog minder aantrekkelijk wordt', aldus gewestelijk directeur Lammens.

Joris Herpol / An Van hamme

Desperately seeking mail carriers in the outskirts

Receiving mail every working day seems like the most natural thing in the world - at least until the day the mailbox remains empty. And that is exactly what has happened several times in recent months in a number of outskirts communities. Mail carriers refused to perform their normal delivery rounds in order to protest what they described as excessive work pressures due to a shortage of personnel. It looks like there is no easy solution to the problem, especially since it appears difficult to find mail carriers who are willing to work in the outskirts. 'People in the outskirts rarely work for the Postal Service: the salary isn't high enough, there's little unemployment there and the housing is expensive', is the word at the Postal Service. Mail carriers who have to come from elsewhere don't last for long, because they soon discover that their daily commute can take a lot of time. Whether postal services in the outskirts will be improving in the near future is doubtful. A plan to hire fifty extra mail carriers is still somewhere in the works, but in the meantime the postal service is focusing its attention on preparing for the year 2003, when it is scheduled to lose a large share of its monopoly.

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

ALSEMBERG

Boomhut al bijna vol

De Boomhut is de naam van de kersverse Freinetschool die op 1 september de deuren opent op het terrein van de Panoramaschool in Alseberg. Freinetonderwijs gaat uit van de leefwereld van de kinderen. Leren gebeurt er via experimenteel zoeken, waardoor een actief leergedrag wordt ontwikkeld. 'Onderzoek bevestigt de goede resultaten van Freinetscholen', vertelt mevrouw Kestermont, mede-initiatiefneemster achter het project. 'De enige Freinetschool in Vlaams-Brabant bevindt zich in Leuven en daarom hebben een tiental

koppels uit de streek die helemaal achter het Freinetonderwijs staan, de koppen bij elkaar gestoken. Dat resulteerde uiteindelijk in De Boomhut. De school volgt de officiële leerplannen en levert een erkend diploma af. Na een eerste informatiedag kregen we al 40 inschrijvingen. De 50 inschrijvingen die nodig zijn om met de school te kunnen starten, halen we dus moenteloos.'

Freinetschool Alseberg,
Oude Postweg 76,
tel. 02/361 37 97, 02/356 46 11
(na 19 uur) of 0477/79 77 26.
MT

SINT-GENESIUS-RODE

Naar ongeldige verkiezingen?

FOTO: PASCAL VIGNERON

De Franstalige meerderheid besliste om de kiezers in Rode op 13 juni in hun eigen taal naar de stembus te roepen, dus ook in het Frans voor de Franstaligen in de gemeente. Volgens de richtlijnen van de Vlaamse overheid kunnen Franstalige inwoners slechts documenten in het Frans krijgen als ze hier uitdrukkelijk om verzoeken.

In de gemeenteraad heerst onenigheid over de beslissing van de Franstalige meerderheid. 'De wet moet worden toegepast. We wil-

len het niet op ons geweten hebben dat de verkiezingen in Rode ongeldig zouden worden verklaard. Dit betekent dat alle oproepingsbrieven in het Nederlands moeten vertrekken', aldus de Vlaamse oppositie met de enige Vlaamse schepen Anne Sobrie op kop. Een klacht bij de Vlaamse overheid komt er aan. Dat deze gemeenteraadsbeslissing nog een staartje krijgt, laat zich raden. **IDH**

BEERSEL

Griekse partners

Vlaanderen wil banden smeden met partners in de hele wereld. Partnerdagen met andere volkeren moeten het onderling begrip en het wederzijds respect tussen de Europese volkeren versterken. Op 24 mei ontmoet Vlaanderen Griekenland tijdens de jaarlijkse Griekse bijeenkomst in het provin-

STERREBEEK

Dansen bij Snotneuze

Wie tussen 6 en 14 jaar is en de danskriebels in zijn lijf voelt, kan terecht bij Snotneuze vzw in Sterrebeek. De vereniging bestaat sinds 1 oktober 1998 en telt nu vijftien leden. Er wordt elke donderdagavond in twee groepen geoefend in de turnzaal van de oude gemeenteschool. De groep tussen 6 en 9 jaar werkt

zelf kiezen. Naast dansen organiseren de monitoren nog andere groepsactiviteiten, zoals deelname aan allerlei optredens. Het lidmaatschap kost 500 fr per jaar, verzekering inbegrepen. Wie kennis wil ma-

FOTO: PASCAL VIGNERON

van 18 tot 19 uur en de groep van 10 tot 14 jaar tussen 19 en 20.15 uur. De jongsten leven zich vooral uit in volksdansen, maar de ouderen dansen op de muziek van hun popidolen. De dansleiders Ingrid en Sabine Gijbels vinden het heel belangrijk dat kinderen zich kunnen uiten op de muziek die ze

ken met Snotneuze vzw kan terecht op de stand op de Jobbeurs van 29 mei a.s. in Zaventem.

Voor meer inlichtingen:
Ingrid & Sabine Gijbels,
Vossemlaan 34,
1933 Sterrebeek,
tel. 02/782 07 94.

FS

zet (zie Gastenboek p. 24). De partnerevenementen zijn een aanloop naar de viering in 2002 van de 700ste verjaardag van de Gulden Sporenslag, één van de eerste democratische bewegingen op lokaal vlak in West-Europa. Info: dienst onthaal van de gemeente Beersel: 02/382.08.32 of Vlaanderen-Europa 2002: 03/238.2002.

MT

VLAAMS-BRABANT

Folder vol feest

Naar goede gewoonte heeft de Toeristische Federatie van Vlaams-Brabant op-

Vlaams-Brabantse evenementenkalender 1999

nieuw een kleurige folder samengesteld waarin dag per dag (tot eind juni) bondig de belangrijkste toeristische, culturele en folkloristische evenementen in de provincie worden voorgesteld. Liefhebbers van muziek-

of andere festivals, volksfeesten, stoeten en processies staan voor splijtende keuzes want op sommige dagen (6 juni, 20 juni, 27 juni) is het aanbod overweldigend.

De folder geeft ook informatie over enkele opmerkelijke tentoonstellingen in de provincie. In de komende maanden volgt er nog een kalender met zomerevenementen en een herfstkalender.

De folder kan gratis worden afgehaald in de openbare bibliotheken, culturele centra en diensten voor toerisme. Hij kan ook telefonisch worden aangevraagd op het nummer 016/26 27 20. Beslist een aanrader voor wie er eens een dag op uit wil in de eigen provincie.

GRIMBERGEN

Herinneringen worden poëzie

Bejaarden die een poëziebundel schrijven, het gebeurt niet elke dag. De bewoners van het rusthuis Heilig Hart in Grimbergen slaagden erin om hun herinneringen en hun melancholie om het ouder worden in heldere beelden te vertalen. Zeven bejaarden kropen in de dichtelijke pen, daartoe gestimuleerd door Marijke Vrijders, een laatstejaarsstudente van de

Brusselse sociale hogeschool. De poëziebundel is het resultaat van gesprekken en oefeningen in groep. Bejaarden hebben dus niet afgedaan en kunnen best creatief uit de hoek komen. De dichtbundel 'Zo denken wij' kost 150 fr. en is verkrijgbaar in het rusthuis Heilig Hart, Veldkantstraat 30, 1850 Grimbergen, tel. 02/270 19 00.

GH

VIER EEUWEN HUIZINGEN

Het 'Provinciedomein van Huizingen', dat doet velen ongetwijfeld terugdenken aan schoolreizen uit de tijd-van-toen en de boterhammetjes met een frisdrank. Het kasteelgoed met een oppervlakte van 91 ha, kwam in 1995 in het bezit van de provincie Vlaams-Brabant. Het kasteel van Huizingen in het gelijknamig park dateert van het midden van de 16e eeuw, maar het lijkt van veel recentere datum. Dat komt omdat het bijna 125 jaar geleden grondig werd verbouwd en zelfs voor een stuk herbouwd. Het moest naar de normen van eind vorige eeuw zwierig worden en sierlijk van ornamentuur. Torens werden toegevoegd en de gevelvelden opgesmukt met hier en daar een vleugje neobarok en een streepje neorenaissance. Momenteel wordt het domein heraangelegd om de toeristische aantrekkingskracht nog te vergroten. JR

ZEMST-VILVOORDE

Met de boot naar het werk

Sinds eind mei bestaat er een pendeldienst tussen de sluis van Zemst en het Saincteletteplein in Brussel.

Een catamaran brengt tussen 7 en 9 uur 's morgens en tussen 16 en 18 uur 's avonds pendelaars van Zemst naar hartje Brussel en omgekeerd. 's Ochtends zijn er twee afvaarten vanuit Zemst naar Brussel en

's avonds twee van Brussel naar Zemst. De pendelboot doet 35 minuten over het traject. Aan het Saincteletteplein zijn er talrijke verbindingen mogelijk met het tram- en metronet van de Brusselse MIVB. De prijs voor één boottocht of een abonnement komt overeen met de tarieven voor de busdiensten van De Lijn. Bussen van De Lijn halen passagiers op in Willebroek, Boom, Tiselt, Ramsdonck en Kapellen-op-den-Bos en brengen ze naar de vertrekplaats in Zemst. Ook in Vilvoorde is er een opstapplaats -annex parking- aan de Steenkaai. De catamaran heeft een capaciteit van 80 personen. Dit proefproject zal na zes maanden worden geëvalueerd.

FS

zijn ook laatstejaarsstudenten uit de regio welkom. De jobbeurs vindt plaats op zaterdag 29 mei van 9.30 tot 18.30 uur in het Gemeentelijk Auditorium, Hoogstraat 50 in Zaventem. Meer info bij het PWA op 02.721 50 82 of bij de Dienst Algemene Vorming en Cultuur, tel. 02/759 66 75.

Avh

ZAVENTEM

Eerste jobbeurs

Jobs zijn er doorgaans niet in overvloed. In Zaventem ligt dat iets anders. De luchthavengemeente telt 2,5 vacante betrekkingen per beroepsactieve inwoner, zo blijkt uit een studie van de KU Leuven. Vooral vanuit het Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap (PWA), dat rechtstreeks in aanraking komt met werklozen, groet de idee om vacatures te bundelen in een jobbeurs. Zaterdag 29 mei kunnen alle werkzoekenden en andere belangstellenden in Zaventem rechtstreeks in contact treden met bedrijven die op zoek zijn naar personeel. Er worden meer dan 900 jobs van uiteenlopende aard aangeboden. Naast actief werkzoekenden

Wiske Ockermans (voorzitster PWA), Wim De Sloovere (secretaris PWA) en Gerrit Andries (PWA-beambte)

Vlaams Genootschap pleit voor gastvrijheid zonder taalfaciliteiten

Het Vlaams Genootschap uit Sint-Pieters-Leeuw komt op voor het consequent gebruik van het Nederlands in de Vlaamse rand rond Brussel. Het wil dat op een tactvolle manier ook kenbaar maken aan anderstaligen. Het Genootschap krijgt hiervoor de steun van de vzw de Rand, de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse regering.

Initiatiefnemer ir. Joël Follet is zelf bedrijfsleider en beheerst vlot zes talen. In 1997 stapte hij naar het plaatselijk filiaal van een grote winkelketen met de vraag om de eigenheid van de streek te respecteren en niet langer tweetalige reclamefolders te verspreiden. Hij maakte de bedrijfsleider duidelijk dat de Franstaligen in Sint-Pieters-Leeuw bewust en vrij hebben gekozen om in Vlaanderen te komen wonen en dat die keuze impliceert dat je de taal van de streek leert begrijpen. De gemeentebesturen van Sint-Pieters-Leeuw, Dilbeek en Beersel schaarden zich achter de actie van Follet. Het resultaat was dat de winkelketen is gestopt met het verspreiden van tweetalige reclamefolders.

Alleen op verzoek

'Onze acties mogen niet verkeerd worden begrepen', verduidelijkt Follet. 'Wij willen de anderstaligen absoluut niet uitsluiten. Ons doel is die mensen ervan te overtuigen zich te integreren in onze gemeenschap. Wij vragen hen Nederlands te leren zodat ze zich hier ten volle thuis zouden voelen. Vlaanderen heeft een zeer rijk socio-cultureel verenigingsleven en door de taal te leren, gaan de deuren voor deze mensen wagenwijd open.'

Het Genootschap vindt het positief dat Vlamingen klantvriendelijk zijn. Dat onderstreept de Vlaamse gastvrijheid. Vlamingen mogen echter niet gediscrimineerd worden in hun eigen streek en ten behoeve van anderstaligen een tweetalig regime in stand houden

is niet nodig. In de banksector was dat tot voor kort schering en inslag. Follet: 'In elk bankfiliaal hier vond je tweetalige folders, maar in Tubize, net over de taalgrens, vind je in de bankfilialen uitsluitend ééntalig Franse folders. Wij hebben dus gevraagd dat de

'Meertalige folders werken taalfaciliteiten in de hand en dat kan de bedoeling niet zijn'

FOTO: BASICAL VIGNERON

ir. Joël Follet

banksector hier op eenzelfde manier zou optreden als over de taalgrens. Wij hebben hen verzocht niet zomaar meertalige folders ter beschikking stellen. Dat werkt eigenlijk taalfaciliteiten in de hand en dat kan de bedoeling niet zijn. Ook die actie heeft een positief resultaat opgeleverd. Alle banken verstrekken nu alleen een anderstalige folder als de klant erom vraagt.'

Spotgoedkope taallessen

Het Vlaams Genootschap is ongebonden en staat boven elke partijpolitieke- of filosofische ideologie. Het enige doel is het stimuleren van de Vlaamse reflex in alle geledingen van het sociale leven

en het Vlaams karakter te laten primeren in de handels- en bedrijfs wereld. Daartoe wil het anderstalige inwoners helpen en aanmoedigen om zich versneld te integreren door het volgen van taallessen. In Sint-Pieters-Leeuw kosten vier reeksen van zes weken les slechts 300 frank, inschrijvingsgeld, handboek en administratiekosten inbegrepen. Veel gemeenten in de Vlaamse rand rond Brussel organiseren overigens gelijkaardige taallessen. Het Vlaams Genootschap van Sint-Pieters-Leeuw is sinds 1997 uitgegroeid tot een volwaardige vereniging die zitting heeft in de cultuurraad. De wens is dat er in alle gemeenten van de Vlaamse rand gelijkaardige actiegroepen zouden opstaan. Die nieuwe kernen kunnen alvast een beroep doen op de ervaring van het Genootschap van Sint-Pieters-Leeuw. De provincie Vlaams-Brabant steunt verenigingen die zich actief inzetten voor de Vlaamse zaak. Zeer binnenkort wil zij al die mensen rond de tafel krijgen voor een uitwisseling van ideeën zodat iedereen elkaar beter leert kennen en weet waarmee de ander bezig is.

Flor Stein

Inlichtingen: Ir. J. Follet, Postweg 267, 1602 Vlezenbeek, tel. 02/532 10 90.

L'hospitalité en néerlandais

La 'Vlaams Genootschap' (une association indépendante et apolitique) de Sint-Pieters-Leeuw plaide en faveur d'une utilisation systématique du néerlandais dans la périphérie flamande de Bruxelles, et souhaite exposer clairement et avec tact cette nécessité aux personnes parlant une autre langue. 'Nos actions ne doivent pas être interprétées de manière erronée. Notre objectif est de persuader ces personnes de s'intégrer dans notre communauté. Nous leur demandons d'apprendre le néerlandais afin qu'ils se sentent pleinement chez eux ici', explique l'auteur de cette initiative, Joël Follet.

De ene dienst is de andere waard

Stel dat je thuis niet graag het gras maait of de was strijkt, maar wel een boontje hebt voor exotisch koken. In een LETS-groep wisselen mensen dingen uit die ze graag voor een ander doen. In ruil krijg je niet alleen waardering, maar kun je ook rekenen op een wederdienst. Bij de startvergadering van LETS in Vilvoorde meldden er zich al meteen 15 mensen aan. Een schot in de roos, vindt initiatiefnemer Guy Berckmans.

'LETS is een afkorting en staat voor 'local exchange and trading system', een systeem dat zich vanuit Canada op tien jaar tijd praktisch over de hele wereld heeft verspreid. In Vlaanderen bestaan er al vijftien groepen. Eigenlijk is het een heel simpel ruilhandelstelsel van diensten en goederen. Binnen LETS is nagenoeg alles mogelijk, zoals poetsen, lesgeven, bomen snoeien, koken, borduren, muziek maken, voetmassage geven, wijn maken, een feestje organiseren, babysitten, ... Je verbeelding is de enige grens. Om met een LETS-groep te starten moet je minimum met vijf mensen zijn. Om de zoveel maanden wordt een gids gepubliceerd waarin je het overzicht vindt van de vraag en het aanbod. Daarin staan ook telkens de adressen en telefoonnummers van de groepsleden vermeld', verduidelijkt Guy Berckmans.

Lokale ruileenheid

Hoe wordt dat systeem van dienst en wederdienst nu verrekend? Je werk wordt niet in geld uitgedrukt, maar wel in een lokale ruileenheid, die de initiatiefnemende groep zelf kiest. In Gent koos men 'stropkes', in Antwerpen 'pollekes' en in Mechelen 'Maantjes'. De Vilvoordse LETS maakt een keuze op de eerstvolgende bijeenkomst van de coördinatiegroep. Voor

de vergoeding gebruik je dus een standaardwaarde van bijvoorbeeld 20 LETS per uur. Als Bert drie uur in de tuin werkt van Claire, dan heeft hij een tegoed van 60 LETS. Dat tegoed wordt op het persoonlijke rekenblad geschreven dat in een centrale boekhouding komt. Als Bert dan later een beroep doet op Richard om twee uur wijn te maken, heeft hij nog een tegoed van 20 LETS. Op het rekenblad van de leden wordt nauwkeurig de datum, de activiteit, de uitvoerder en de begunstigde vermeld. Dat overzicht houdt

LETS kan de vicieuze cirkel van armoede en sociaal isolement helpen doorbreken

iemand van de leden bij. Wie vindt dat een bepaald werk extra zwaar is, kan altijd meer vragen en daarover onderhandelen met de persoon die op zijn diensten een beroep doet. Dat onderhandelen gaat meestal vanzelf.

Uitkomst voor bescheiden inkomsten

In tegenstelling tot de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA) gaat het bij LETS helemaal niet om een verplichting die door de overheid wordt opgelegd, integendeel. Je doet de dingen die je graag doet en waarvoor je persoonlijk wordt gewaardeerd. Voor mensen die het moeten rooien met een heel bescheiden inkomen, biedt het LETS-systeem interessante vooruitzichten. Door zich te nuttig te maken, krijgen ze in ruil diensten die ze zich voordien moesten ontzeggen. Het systeem kan dus de vicieuze cirkel van armoede en sociaal isolement helpen doorbreken. Bij LETS is het beslist niet alleen om de ruilhandel te doen, maar gaat het evengoed om het

Guy Berckmans

sociale contact. Het brengt mensen bijeen die elkaar vroeger niet kenden en die elkaar leren waarderen. Bovendien ontstaat er onder de leden een netwerk van contacten.

Verscheiden samenstelling

'LETS-groepen zijn meestal heel verscheiden samengesteld, gaande van arbeider tot advocaat', vertelt Guy Berckmans. 'Er staat geen leeftijd op. In de startgroep in Vilvoorde tellen we evenveel mannen als vrouwen. Een lid betaalt amper 100 frank. In ruil ontvang je de gids, een nieuwsbrief en word je uitgenodigd op de bijeenkomsten van de LETS-groep. Om goed te kunnen functioneren mogen de afstanden niet te groot zijn. Voor ons initiatief in Vilvoorde opteerden we voor een straal van ongeveer 20 km. Zeg maar van Vilvoorde, over Grimbergen, Zemst, Machelen, Schaarbeek en Neder-over-Heembeek.

Gerard Hautekeur

Wie niet aanwezig kon zijn op de startvergadering maar toch geïnteresseerd is kan voor meer informatie alsnog contact opnemen met Guy Berckmans, Aarschotsestraat 82, 1800 Vilvoorde, tel. 02/745 04 64 (werk), tel. 02/252 44 05 (thuis) of via e-mail: gberckmans@comtech.be

Hij haalde een zilveren medaille op de 10.000 meter tijdens de Olympische Spelen van München in 1972, verbrak maar liefst 16 wereldrecords en had de reputatie de afstandsloper met de mooiste stijl ter wereld te zijn. Maar ook vandaag nog staat Miel Puttemans liever niet op de eerste rij, tenzij hij supportert voor zijn voetballende dochter. RandKrant sprak met een wereldberoemde, maar bijzonder bescheiden inwoner van Vossem.

MP Ik ben in Vossem geboren en ik woon er nu nog, ik ken de streek dus goed en ik woon er graag. Ik denk er niet aan hier weg te gaan. Het is net als met lopen: iets wat je graag doet, dat doe je gewoon.

Vanaf mijn zevende liep ik -met de boekentas op de rug- naar school, zo'n 3,5 kilometer ver, s'morgens, s'middags heen en terug om te eten en s'avonds weer terug. Op de speelplaats was er ook maar één ding: 'koerskes' lopen, zo'n 20 a 25 minuten lang, in de voormiddag en in de namiddag. Boodschappen? Ook al lopend. Dat was gewoon zo, er waren ook geen schoolbussen zoals nu, dus je moest wel bewegen, met de boekentas, in korte broek op sandalen of turnpantoffeltjes. Nu hebben de kinderen wel dure sportschoenen op zeven jaar, maar ze hebben geen beweging. De situatie is tegenwoordig wel heel anders; Fiets je naar school dan word je vroeg of laat omver gereden, terwijl je vroeger hoogstens twee of drie auto's tegenkwam.

De ontbrekende schakel

MP Zelfs als jongeren vanaf veertien jaar beginnen te trainen, dan nog kunnen ze nooit de achterstand inhalen tegenover Afrikaanse atleten die vanaf hun zevende 15 kilometer naar school lopen en terug. Die fase, of die schakel, ontbreekt hier en je kan het de jeugd niet verwijten want ze krijgt gewoonweg niet de kans. Dat is niet normaal. We zijn toch geboren om te bewegen, of niet soms? Ik denk dat er op school meer sport moet worden

FOTO: MATHIEU DE SPIEGELBAER

Miel Puttemans

'Als je iets graag doet is niets teveel'

gegeven, bijvoorbeeld drie keer per week anderhalf uur, waarom niet? Zo krijg je jongeren die vinniger zijn, beter bewegen en die er niet tegenop zien om 150 meter te stappen. Als er niets verandert dan zit je binnen tien jaar met een hele generatie die geen drie verdiepingen hoog kan gaan zonder lift. Af en toe duikt er wel een alarmerend rapport op over de slechte conditie van de jeugd, maar daar blijft het bij. Of men organiseert een of twee sportdagen en denkt dat de problemen daarmee van de baan zijn. Maar zo'n sportdag brengt niets bij, integendeel, want de jongeren zijn er niet op voorbereid en ze forceren zichzelf. Het komt er op aan regelmatig en voorbereid te sporten, dan heb je geen problemen. Het wegvallen van de verplichte legerdienst was evenmin een goede zaak voor de conditie van de jonge mannen, want in het leger deden ze tenminste nog wat sport. Het enige dat er volgens mij op zit is meer verplichte sport op school.

De legendarische Leuvense school

MP Voor mijn achttiende was ik in een club in Sterrebeek die opgeslorpt werd door White Star en daarna ging ik naar Daring Leuven. Ik heb ontzettend veel geluk gehad in mijn carrière. Ik heb ten eerste geboft met mijn werkgever Cyril van Mellaert van wie ik bepaalde faciliteiten kreeg zodat ik 's morgens eerst kon gaan lopen en ook in de namiddag mocht ik wat vroeger stoppen. Daarenboven kon ik in het Instituut voor Lichamelijke Opleiding van de KU Leuven (beter bekend als 'Sportkot' nvdr) terecht om te trainen. Ik mocht er niet alleen trainen maar kreeg er indien nodig ook verzorging van artsen en kinesitherapeuten. En dan had ik het grote geluk om op trainer Mon Vanden Eynde te 'vallen', een man die zijn tijd ver vooruit was.

U was wellicht een van de laatste niet professionele topatleten?

MP Ik denk het wel, maar in die periode was dat gewoon zo, Lismont en Polleunis waren ook amateurs. Nu is dat natuurlijk heel anders en kun je op een dergelijk niveau op één à twee jaar 'binnen' zijn. De situatie nu is niet meer te vergelijken met vroeger; Wij kregen hier en daar een aalmoes of wat prijzen in natura. Maar ik vond het helemaal niet erg om mijn job te combineren met sport, ik was heel de dag bezig en ik kon dus niet afdwalen. Als je iets graag doet dan is niets teveel. Als je om halfzeven 's morgens 12 kilometer loopt (de morgenstond heeft trouwens écht goud in de mond!) dan wordt je hard en dat is goed. Als je als atleet geen baan hebt, wat doe je dan in 's hemelsnaam tussen de trainingen door?

De Amerikaanse professor en dokter Jokl noemde u de afstandsloper met de mooiste stijl ter wereld.

MP Dat kan misschien wel zijn maar dat bereik je ook met training: wij deden heel veel 'bergjes', Ivo Van Damme deed dat ook. Het waren erg intensieve oefeningen waarbij je heel wat won aan kracht en veerkracht, wat ook de stijl ten goede kwam. We trainden overigens in het algemeen heel hard, de opwarming was bijna al een com-

petitie, maar ja, anders kom je er niet. Al lachend en spelend trainen dat kan volgens mij niet. Je moet gewoon zo hard trainen dat de competitie gemakkelijk wordt. Met een beetje talent, training en volharding kom je er wel.

U bent wel erg bescheiden

MP Bescheiden? Nee nee, als je kijkt naar de stijl van de Keniaanse atleten, dat is pas een droom, de manier waarop die de grond raken, dat is bijna

‘Het ‘afmaken’,
de sterkste die zijn
tegenstanders verslaat,
dat is het mooiste
van de sport’

dansen. Maar ja, die jongens worden dan ook niet met de wagen naar school gebracht. Snel lopen is een gewoonte. Wij trairden anders dan nu maar als je kijkt naar de prestaties van de Belgische atleten 25 jaar geleden dan kun je alleen maar vaststellen dat die

methode wel succes had en dat Vanden Eynde niet voor niets een legendarische trainer was.

Voorbeelden voor een nieuwe generatie

Mist u het niet allemaal?

MP Nee, en dat is maar normaal. Er is een tijd dat je wint en dan komt de dag waarop je stopt, je zet een stap terug en je bouwt stilaan af. Je kan toch niet blijven lopen? Ik had misschien trainer kunnen worden bij een of andere club maar dat zei me niet veel. Ik organiseer sinds zes jaar wel een meeting in Woluwe. Daar kruipt heel wat tijd in; Je bent zeker al een half jaar zoet alleen met het inzamelen van geld om de atleten te vergoeden.

Ik loop zelf nog af en toe, maar dat kun je in feite geen lopen meer noemen, dat is bewegen, doen alsof, maar het heeft geen allure meer! Of ik het podium mis? Nee, want op dat moment is het mooiste al voorbij. Het grootste plezier ligt in de wedstrijd zelf en in het overtreffen van je prestaties, het overtreffen van jezelf. Ik sta niet graag in de belangstelling, ik sta liever op de tweede dan op de eerste rij.

Behalve bij een voetbalwedstrijd met uw dochter Nadia die ook in het nationale vrouwenelftal speelt?

MP Ik kan er in ieder geval erg in op gaan en ik ben een felle supporter. Ik mis bijna geen enkele wedstrijd van haar ploeg (Wezemaal). Ze kan trouwens goed lopen, ze is snel en be-

Miel Puttemans

‘Wenn man etwas gern tut, wird es nie zuviel’

Miel Puttemans gewann bei den Olympischen Spielen 1972 in München die Silbermedaille über 10.000 Meter und brach während seiner sportlichen Laufbahn immerhin 16 Weltrekorde. Außerdem wurde er als der Langstreckenläufer mit dem schönsten Laufstil der Welt bezeichnet. Er war wohl einer der letzten nicht-professionellen Top-Athleten. Ein weltberühmter Einwohner von Vossem, aber ein besonders bescheidener Mann. ‘Wir trainierten gewöhnlich sehr hart, anders kommst du nicht so weit. Man muß so hart trainieren, daß der Wettkampf einfach wird.’

Miel Puttemans bedauert die schlechte körperliche Verfassung der heutigen Jugend (er selbst lief seit seinem 7. Lebensjahr zweimal täglich zur Schule und zurück) und plädiert für viel mehr Sport in der Schule. ‘Wir sind doch auf der Welt um uns zu bewegen, oder etwa nicht?’

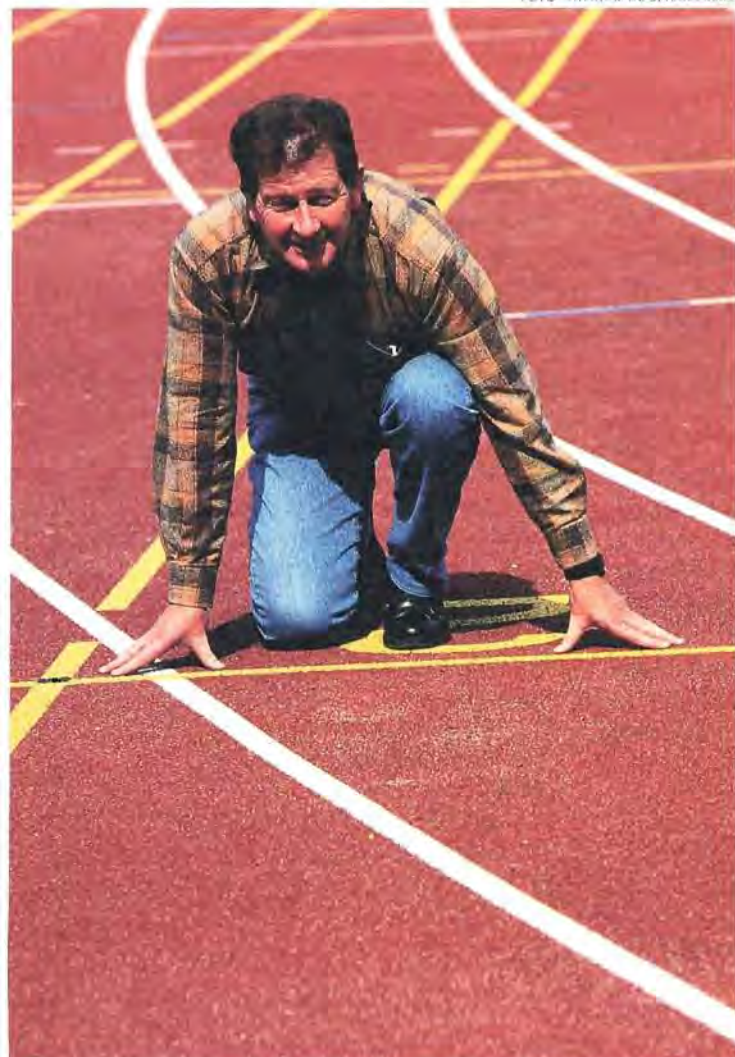
weegt gemakkelijk, ik denk wel dat ze iets had kunnen bereiken in de atletiek. Ik heb geprobeerd om haar daarin aan te moedigen maar ze gaf de voorkeur aan voetbal en ze moet natuurlijk zelf kiezen.

Als ik zelf opnieuw voor de keuze zou staan dan was ik misschien wel gaan wielrennen! Nu kijk ik er erg graag naar. De manier waarop Frank Vandenbroucke Luik-Bastenaken-Luik won bijvoorbeeld, dat was gewoon prachtig, daar heb ik echt van genoten. Het zogenaamd ‘afmaken’, de sterkste die zijn tegenstanders verslaat, dat is het mooiste van de sport.

Als Vandenbroucke nog een paar jaar presteert zoals nu, dan zal hij heel wat jongeren opnieuw voor het wielrennen motiveren. Zelf nam ik een voorbeeld aan Gaston Roelants en Ron Clark. Als je eenmaal de sportmicrobe te pakken hebt laat ze je niet meer los en wil je altijd beter presteren. Dus wie weet krijgen we binnen acht à tien jaar opnieuw een aantal goede renners aan de top. Wat de atletiek betreft kan Mohammed Mourhit een voorbeeld zijn dat heel wat jongeren aanspreekt en misschien hebben we binnen drie jaar een nieuwe generatie topatleten in het afstandslopen.

Geneviève Ostin

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

GEZOND IN DE RAND? (5)

Sommige mensen worden letterlijk 'gek' van een overdosis nachtlawaai; Ze krijgen last van verhoogde bloeddruk en een hele reeks andere kwalen, zo blijkt uit tal van studies. Desalniettemin krijgt de streek rond Sterrebeek, Tervuren, Moorsel, Vossem en Duisburg nog altijd elke nacht de volle lading vliegtuiglawaai over zich heen. Een recent onderzoek van BIAC (de nieuwe naam van de Regie der Luchtwegen) laat daar niet de minste twijfel over bestaan. De verantwoordelijke politici lijken nog niet echt wakker te liggen van het lawaai en verschuilen zich achter bevoegdheidsproblemen.

Niet iedereen heeft last van nachtlawaai. Kleine kinderen en oudere mensen hebben meer te lijden van gestoorde slaappatronen. An De Vos uit Tervuren is zo'n pechvogel; 'Behalve op zaterdag, word ik elke nacht wakker van het geluid van laag overvliegende vliegtuigen. Soms is dat al iets na 2 uur, meestal gebeurt het tussen 3 en 4 uur. Vaak lig ik daarna een paar uur wakker. De slaapproblemen stapelen zich op en dat blijft niet zonder gevolgen. Mijn huisarts stelde onlangs vast dat ik last had van verhoogde bloeddruk die voortaan behandeld moet worden. Soms neem ik ook slaapmiddeltjes. Sommige mensen hebben er minder of geen last van, maar anderen nog véél méér dan ik. Ik ken een oudere dame van 72 jaar die enorm lijdt onder het nachtlawaai. Ze slaapt, net als ik, met oordopjes, neemt regelmatig een slaapmiddel, maar ligt desalniettemin elke nacht naar de sterren te kijken. Om eens goed te slapen, moet ze elders gaan logeren. Zij is hier in de streek niet de enige die af en toe er tussen uit trekt, gewoon om 'uit te rusten'.

Harde bewijzen

Vlaamse politici hebben relatief weinig aandacht voor het probleem van de geluidsoverlast in de rand en verschuilen zich niet zelden achter een bevoegdheidsprobleem. Zaventem is nog altijd een federale materie, zo luidt het. Ook het economisch belang van Zaventem wordt vaak ingeroepen om de geluidsoverlast te vergoelijken. In één adem wordt daar dan aan toe-

FOTO: PATRIEK DE SUTTERLAIRE

gevoegd dat zolang geen hard cijfermateriaal over de lawaaihinder op tafel kan worden gelegd er niets is 'bewezen'. Intussen zijn er bewijzen waar niemand met goed fatsoen nog omheen kan. Het Laboratorium voor Akoestiek en Thermische Fysica (KU Leuven) heeft onlangs onder de

'Om eens goed te slapen moet je elders gaan logeren'

leiding van professor Thoen op vraag van BIAC een analyse gemaakt van de geluidsmetingen die tussen 3 en 22 december 1998 door een meetpost op de Tervurense Museumlaan werden geregistreerd. Om de door vliegtuigen veroorzaakte geluidsoverlast te verduidelijken kan de vergelijking met het lawaai van een benzine grasmaaier worden gemaakt. Wie daarachter loopt, krijgt zo'n 80 decibel lawaai te slikken en dat vertegenwoordigt ongeveer het geluid dat menig inwoner van Tervuren, Moorsel, Vossem en Duisburg elke nacht (behalve 's zater-

dags) meermaals uit de slaap ruikt. Gemiddeld gaat het per nacht om 20 geluidspieken tussen 65 en 95 decibel. BIAC berekende dat er in deze omstandigheden gemiddeld 27,4% van de mensen potentieel sterke hinder ondervinden, zijnde de 'hoogste' categorie op de internationale hinderindex. Op sommige dagen loopt het aantal mensen dat hinder ondervindt zelfs op tot 37%.

Tweedehands vliegtuigen

In de meetperiode noteerde de mobiele meetpost zomaar eventjes 318 geluidspieken tussen 65 en 95 decibel. Van 166 van die geluidspieken kon met zekerheid worden gezegd van welk opstijgend vliegtuig ze afkomstig waren. Het ging daarbij niet zelden om machines van de koerierdienst DHL.

Volgens de actiegroep Wakker

Tervuren (die zich hiervoor baseert op gegevens van BIAC) wordt 84% van de nachtvluchten boven Tervuren uitgevoerd door of voor DHL. Daarvoor zet DHL vaak lawaaiërige, verouderde tweedehands vliegtuigen in, wat verklaart waarom alle geluidspieken boven 90 decibel afkomstig zijn van machines van DHL.

Wakker Tervuren ijvert al geruime tijd voor een strengere wetgeving die in de eerste plaats rekening houdt met geluidspieken, vooral 's nachts, in plaats van uit te gaan van de formule die in luchtvaartkringen gangbaar is. Die formule zet de totaliteit van het 24-urengeluid om in gemiddelden, waardoor de zeer storende geluidstoppen worden gladgestreken, het zogenaamd LDL (Level Day Night). Volgens Wakker Tervuren is LDL geen geschikte maatstaf om de problematiek van de nachtelijke geluidsoverlast tegen te gaan.

Kalmeermiddelen en alcoholisme

Over de effecten van geluidsoverlast op de volksgezondheid is in het buitenland al heel wat onderzoek ver-

zorgen voor een pak problemen

richt. De Luikse dokter Pierre de Marneffe verzamelde in het kader van de uitbreiding van de luchthaven van Luik-Bierset een aantal bevindingen uit die internationale studies. Zo blijkt uit menig onderzoek bijvoorbeeld dat de medische consumptie in de omgeving van luchthavens toeneemt evenals het aantal doktersbezoeken. In Amsterdam werd met de groei van de luchthaven van Schiphol ook een graduele toename van de medicatie tegen hoge bloeddruk, stress en slapeloosheid vastgesteld.

In de omgeving van de luchthaven van Kopenhagen werd een toename gemeten van het aantal psychiatrische/psychologische consultaties (19% tegenover 12% over een periode van 5 jaar) en een stijging van het aantal zelfmoorden. In de buurt van de Kopenhaagse luchthaven slijkt overigens ruim 25% van de ondervraagden kalmeer middelen, tegenover 17% bij de controlegroep.

Andere studies wijzen op een verminderde vruchtbaarheid, een lager geboortegewicht, premature geboorten, een toename van het aantal maagzweren, veel gevallen van verhoogde bloeddruk bij volwassenen, een verhoogd risico (+5%) op overlijden ten gevolge van aandoeningen van de hart- en bloedvaten, of een beroerte. De problemen uit zich onder meer in een verandering in het hartritme, het ademhalingsritme of in samentrekkingen van de aders.

Op psychologisch vlak is geluidsoverlast rechtstreeks verantwoordelijk voor vermoeidheid, angsten, verminderde professionele prestaties bij volwassenen, verlaging van schoolprestaties bij kinderen en depressies. Er is een verhoging vastgesteld van alcoholisme en opnames in psychiatrische ziekenhuizen. Vliegtuiglawaai blijkt ook hormonale wijzigingen te veroorzaken. Geluidspieken zorgen ervoor dat cortisol en catecholamines vrijkomen, stresshormonen die zorgen voor een verhoging van de bloeddruk en het hartritme. Vliegtuigen produceren niet alleen lawaai, het zijn ook zeer grote vervuilers. De precieze samenhang tussen die vervuiling en een verhoging van het aan-

tal kankergevallen (in de omgeving van Schiphol bijvoorbeeld) is echter moeilijk hard te maken.

Gezondheidsenquête

In Zaventem is verder onderzoek naar de specifieke gevolgen van het luchtverkeer voor de omwonenden zeker geboden. Dokter Anja Vandeputte, die zich aan de KU Leuven specialiseert in arbeidsgeneeskunde, verwerkt op dit moment de antwoorden op een vragen-

ongeveer 300 vragenlijsten van de in totaal 8000 teruggestuurd.

Op dit moment laat de Vlaamse overheid ook metingen analyseren naar fijne stofdeeltjes in de buurt van Zaventem. Die fijne deeltjes staan nog maar pas sinds kort in de belangstelling. Zij zouden niet ongevaarlijk zijn voor de gezondheid omdat zij diep in het lichaam kunnen binnendringen. Het is nog maar de vraag of terzake een rechtlijnig verband met de aan-

13

FOTO: KIM DANSELS

lijst die alle inwoners van Zaventem en Kortenberg begin dit jaar in de bus kregen. Aan de hand van negentien duidelijke vragen wil ze nagaan in welke mate de inwoners van beide luchthavengemeenten hinder ondervinden van het vliegverkeer. Er worden niet alleen vragen gesteld over geluidsoverlast. Het is de bedoeling van de enquête om ook andere gezondheidsproblemen in kaart te brengen. Bij het afsluiten van deze reportage waren

wezigheid van de luchthaven kan worden vastgesteld. Hoe kan immers onomstotelijk worden aangetoond dat deze vervuiling door vliegtuigen wordt veroorzaakt en bijvoorbeeld niet door de dagelijkse mastodontfiles rond de hoofdstad? Of de volksgezondheid uiteindelijk met dergelijke welles-nietes discussies is gebaat, mag op zijn minst worden betwijfeld.

Marleen Teugels

En bonne santé dans la périphérie?

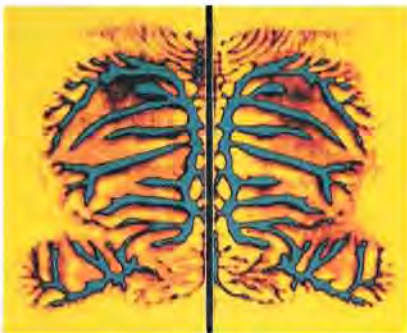
Dans la cinquième partie de notre série consacrée à la santé dans la périphérie, nous aborderons cette fois le problème des effets nuisibles pour la santé des nuisances sonores. Une dose excessive de bruit nocturne peut en effet donner naissance à diverses maladies: Ainsi que le révèlent de nombreuses études, certaines personnes sont ainsi confrontées à des problèmes d'hypertension accrue et à nombre d'autres maux. Les enfants en bas âge et les personnes âgées, en particulier, semblent souffrir de perturbations des cycles de sommeil et ceux qui veulent savourer une bonne nuit sont contraints d'aller loger ailleurs. Malgré ce constat, la région de Sterrebeek, Tervuren, Vossem et Duisburg est exposée chaque nuit de plein fouet au vacarme causé par le trafic aérien: une étude récemment menée ne laisse aucun doute sur l'origine du problème. Le problème ne semble pas perturber le moins du monde le sommeil des personnalités politiques, qui se réfugient plus souvent qu'à leur tour derrière des problèmes de compétence.

EXPOSITIE

Het leven blootgelegd

Vooraleer de Britse kunstenaar Andrew Lee (33) zijn penseel ter hand neemt, raadpleegt hij op zijn computer biologische en natuurkundige bestanden. Met de pixel, het oplichtende elementaire bewegende positiepuntje, hertekent hij op het scherm organische celstructuren van planten en dieren. Zo tracht hij door te dringen tot de kern van levende organismen. De membraanachtige slierten worden in een raster grondig geanalyseerd en gemanipuleerd tot ze als vorm geschikt zijn om te worden nageschilderd. Dank zij de éénkleurige achtergrond lijken de chromosomen te zweven in de ruimte. Andrew Lee legt als digitale bioloog de basismodellen van het leven bloot. De werken lijken vaak op weerkaarten die meteorologen voor hun voorspellingen gebruiken. De lijnen en kleuren verschaffen informatie over wolkenpartijen, regenvlagen en

luchtdruk. Ook zij zijn het resultaat van metingen en interpretaties. De schilder poogt niet de waarneembare, uiterlijke werkelijkheid weer te geven, maar de celstructuren uit te vergroten. Toch zijn het geen gewone microscopische beelden maar autonome, abstracte doeken, die voor evenveel uitleg vatbaar zijn als de vlekken van de beroemde Rorschachtest. De schilderijen sluiten aan bij de hedendaagse popcultuur.

Sint Genesius Rode, De Beir Gallery, Hallesesteenweg 158. Van 20 mei tot 4 juli, van donderdag tot zondag van 14 tot 18u. Tel. 02/381 21 81.

THEATER

Achter de deuren kijken

Deuren zijn in een komedie even onontbeerlijk als het noodlot en de bloedwraak in een tragedie. Ze worden op een onverwacht moment geopend en verbergen vaak amusante geheimen. In 'Hotel Quid Pro Quo' van gezelschap W.A.C.K.O. zijn de deuren zelfs belangrijker dan de tekst. Het personeel en de gasten betrappen elkaar op onverwachte momenten. De taferelen zijn hilarisch en absurd. De vijf acteurs doorbreken de theaterconventies en komen in het vaarwater van de revue. Telkens als een deur open gaat is het feest. Maar het gezelschap experimenteert ook met 'de vierde wand'. Net als in de oude kluchten zijn er vele terzijdes, zodat het publiek de indruk krijgt dat het meer weet dan de personages op de planken. Die raken uiteindelijk zo in de war dat ze hun rol vergeten en van gedaante veranderen. In vroegere producties werd nog geflirt met elektronische high tech, maar daar zijn de acteurs inmiddels van afgestapt om zich des te meer te concentreren op toneelmatige, visuele vondsten. Omdat elke grap een perfecte timing vereist is het ritme sinds de première sterk opgevoerd.

Jezus Eik/Overijse: De Bosuil; 28/5 om 20u. Tel. 02/657 31 79.

CONCERT

Kuykenfamilie speelt Debussy

Hoewel Sigiswald Kuyken zich met zijn barokensemble La Petite Bande hoofdzakelijk toelegt op het oeuvre van oude componisten als Lully, Corelli, Rameau, Mozart en Haydn krijgt Strombeek Bever de primeur van een Debussyconcert. Deze Franse componist wordt te vaak vastgepind op zijn impressionistische en symbolistische werken. Vlak voor de eerste wereldoorlog schreef hij zijn 'Syrinx voor fluit'. De titel herinnert aan de houten blaaspijpijjes zonder mondstuk, die Hermes volgens een Griekse mythe schonk aan de herdersgod Pan. De melodie is sober. De kinderlijke sfeer

wekt ontroering op. De compositie wordt uitgevoerd door Barthold Kuyken. Als de Duitsers Frankrijk bezetten verblijft Debussy om gezondheidsredenen in het kustplaatsje Pourville. Na zijn werk voor de 'ballets russes' wil hij in afzondering zes neoklassieke sonates schrijven voor diverse instrumenten. Maar omdat hij lichamelijk sterk achteruit gaat worden het er maar drie. Het eerste werk voor cello en piano is krachtig en spiritueel. De tweede sonate voor fluit, altviool en harp

daarentegen is zwaarmoedig, alsof hij de somberheid van de oorlog wil uitdrukken. De sonate voor viool en piano klinkt hortend omdat ze maar heel moeizaam tot stand kwam; De rusteloze Debussy kon door het kanongebulder de slaap niet meer vatten. Hij stierf op 25 maart 1918 in Parijs.

Strombeek-Bever, CC, vrijdag 28/5 om 20u15. Res: 02/263 03 43.

KLEINKUNST

Geen problemen met Hautekiet

Kleinkunstenaar Geert Hautekiet is trots op zijn geboorteejaar. In 1968 domineerden protestzangers en flower powerfanaten de popcultuur. Hoewel hij voor industrieel ontwerper studeerde vond hij zijn ware roeping in de podiumkunst. Na een korte carrière als tentoonstellingsbouwer voor Antwerpen 93 schreef hij voor kleuters het stuk 'Kabaal'. Bij het Paleis realiseerde hij de fantasierijke voorstelling 'Ladder'. De meeste ervaring deed hij op met zijn revue 'Geert in goed gezelschap'. Hij deelde het podium met Raf Walschaerts van Kommil Foo.

Samen realiseerden ze het vermakelijke 'Lang geen oude Belg gezien'. Ophefmakend was het cabaretprogramma 'Dorst'. Tijdens de Nekkanacht stelde Geert Hautekiet zijn nieuwe langspeler 'Held' voor. De samenwerking met VRT-man Johan Terry'n mondt nu uit in een familievoorstelling. 'Alles is beter dan niets' wil het publiek ervan overtuigen dat je aan problemen nooit te zwaar moet tillen. Hoewel de productie pas volgend seizoen door Vlaanderen toert, is ze nu al te zien in de rand.

Sint Genesius Rode, Boesdaelhoeve: zondag 30/5 om 15u. Tel. 02/381 14 51.

WERELDMUZIEK

Tango's van Piazzolla

Het Libertangokwartet brengt in het kader van 'Gluren bij de bureu' een hommage aan Astor Piazzolla. Accordeoniste Myriam Maes zorgde voor de arrangementen. Het ensemble bestaat verder uit celliste Claudine Steenackers, violist Jeannot Gillis en pianist Peter Heremans. Na een verblijf in Parijs stelde Piazzolla bij zijn terugkeer in Buenos Aires een eigen octet samen, maar hij werd beroemder met zijn 'Quinteto', dat heel Amerika afreisde. Hij bracht vaart in de tango en experimenteerde met onverwachte instrumenten. Zijn composities zijn vernuftig uitgebouwd. Vaak overvleugelen dissonanten de melodie. In eigen land had hij alleen succes in de intellectuele milieu's. Het grote publiek verkoos de traditionele tango. In Europa werd hij daarentegen enthousiast onthaald op de festivals van de wereldmuziek. In het Slinkspark te Boeichout gaf hij kort voor zijn dood nog een onvergetelijk

concert. Zoals de naam al laat vermoeden neemt Libertango de vrijheid om zijn werk vrij te interpreteren.

Galmaarden, Baljuwhuis: zondag 30/5 om 15u. Tel. 054/58 95 11.

VOCALE MUZIEK

Spaanse troubadoursliederen

Zes studenten van het Leuvense Lemmensinstituut voeren een verzameling 13de eeuwse gezangen uit die voor de eerste maal ten gehore werden gebracht aan het hof van de Spaanse koning Alfonso el Sabio. Hoewel de liederen in de muzikliteratuur worden aangeduid als Las Cantigas de Santa Maria, is die omschrijving misleidend omdat er ook invloeden uit de joodse en de Arabische cultuur zijn te bespeuren. Cecile Kempnaers en Els Van Laethem nemen de vocale partijen voor hun rekening. Luit, vedel, ud, blokfluit en schalmei zorgen voor een historische meerwaarde. De naam van het gezelschap, Zefiro Torna, zinspeelt op een madrigaal van Monteverdi, waarin de windgod Zefiros na een koude winter de natuur opnieuw tot leven wekt. Björn Schmeltzer heeft de artistieke leiding van dit project.

Kobbe'gem, Sint Gaugericuskerk, 6 juni 15u. Tel. 02/466 78 21 (CC Den Horinck/Asse).

KAMERMUZIEK

Lenteduetten

Violiste Kristien Roels en de Poolse pianist Bugaslaw Jan Strobel voeren tijdens hun twee concerten in de rand de 'Frühlingssonate' van Beethoven, een scherzo van Brahms, de sonate in bes KV 454 van Mozart en de 'Tzigane' van Maurice Ravel uit. De enige Vlaamse componist in het programma is Marcel Poot, die in het begin van deze eeuw in Vilvoorde werd geboren. Net als zijn andere composities is 'Ballade' sober en helder. De partituur verscheen in 1955, toen zijn schalkse vitaliteit had plaatsgeruimd voor een tragische, bijna lyrische toon. Toch

zou Poot later nog het tijdloze 'Moto perpetuo' componeren, waarin weer meer optimisme doorschemert.

Dilbeek/Itterbeek, Sint-Annakerk: zondag 13/6 om 15u. Tel. 02/466 20 30. Overijse: zondag 20/6 Plaats nog niet meegedeeld. Org.: 02/687 59 59 (Den Blank).

CONCERT

Prometheus op de zomerse toer

Slagwerker Carlo Willems, saxofonist Henri De Roeck en contrabassist Etienne Siebens stelden voor 'Gluren bij de bureu' een luchtig zomerprogramma samen. Met Gershwin betreden ze het domein van de romantische en tegelijk imposante Amerikaanse muziek. Duke Ellington werd door het Prometheus ensemble in de selectie opgenomen omwille van de vitaliteit en de klankkleur van zijn werk, die het haastig leven van de opgejaagde tijdgenoten weerspiegelen. Bij Richard Rodgers worden melodieuze pareltjes gepuurd uit zijn musicals 'Oklahoma' en natuurlijk 'The Sound of Music', die vooral bekendheid verwierven door hun spectaculaire filmversies. De stap naar Charlie Chaplin is vervolgens klein. Het concert wordt afgerond met imponerend werk van Leonard Bernstein, die met zijn populaire, educatieve televisieseries klassieke muziek toegankelijk maakte voor het grote publiek. Zijn 'West Side Story' beweegt zich op het randvlak van de spektakelmuziek en de musical.

Ternat: kasteel Kruikenburg: zondag 20/6 om 15u. Tel. 02/582 44 33.

Ludo Dosogne

Over fuifaciliteiten gesproken...

Wie wil fuiven moet mobiel zijn

Het fuifbeleid staat in de meeste gemeenten nog in de kinderschoenen, zo blijkt uit de 'fuiventocht' die verschillende medewerkers van Randkrant doorheen de nachtelijke rand hebben gemaakt. De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden Leo Peeters zou liever hebben dat de jongeren in hun eigen omgeving de gelegenheid krijgen om zo nu en dan uit de bol te gaan en port gemeentebesturen aan om de jeugd wat meer terwille te zijn.

Fuiven maken deel uit van het leven. Tijdens het fuiven leren jongeren bijvoorbeeld om zich op een sociaal verantwoorde manier uit te leven. Maar fuivers moeten vandaag wel mobiel zijn. Zo ook in de rand, waar maar weinig fuifzalen zijn overgebleven. Te voet naar een fuif gaan zit er daarom in veel gevallen niet meer in. Veel zalen zijn opgedoekt, niet langer opengesteld voor jongeren, of gewoonweg onbetaalbaar. De strenge Vlarem II-normen van de Vlaamse overheid inzake geluidsoverlast hebben hier duidelijk een rol in gespeeld, evenals de beperking van het aantal dansevenementen per jaar. Sommige zaaleigenaars kozen bijgevolg voor meer lucratieve en veilige trouw- en communiefeesten. Omdat veel zalen de deuren

sloten, kwam er op bepaalde plaatsen een concentratie van fuiven. Dat zorgt daar dan weer voor klachten over nachtlawaai, waardoor die zalen op hun beurt 'bedreigd' worden...

Nieuwe zalen zijn vaak niet echt voor een jeugdig publiek ontworpen. Hun kostbare infrastructuur (parketvloeren, enz.) is niet geschikt voor jongeren die er stevig tegenaan willen gaan.

Fuiven grondwettelijk recht

Dat het zo ver is kunnen komen, heeft te maken met het gebrek aan aandacht van het beleid voor de jongeren. Leo Peeters zorgde op dit vlak onlangs voor een echte kentering. De Vlaamse

'In Rode is er gewoon geen jongerenbeleid en uiteraard ook geen fuifbeleid'

minister van Binnenlandse Aangelegenheden maakt werk van een echt fuifbeleid. 'Fuiven is een grondwettelijk recht', zegt Peeters, die via het Vlaams jeugdwerk lucht kreeg van het fuifprobleem. Hij zette een werkgroep rond de tafel die zorgde voor een informatieve brochure met praktische fuiftips: 'Fuiven op A4' (een speciaal nummer van het tijdschrift V!RUS). De minister schreef ook een brief aan alle Vlaamse gemeentebesturen met

de dringende vraag een fuifbeleid uit te stippen.

En Leo Peeters laat het niet bij mooie woorden; Een financieel ruggensteuntje moet het fuifbeleid van de gemeenten aanmoedigen. Besturen krijgen voortaan tot 200.000 fr. subsidie als ze zich inspinnen om jongeren lustig te laten fuiven zonder de hele buurt wakker te houden. Uit Vlarem II is inmiddels ook het akoestisch onderzoek van kleine zaaltjes geschrapt. Alleen de beperking tot 12 danspartijen per jaar blijft nog problematisch.

Duidelijke afspraken

Voor fuivend Vlaanderen is het in de rand niet altijd een feest. Er zijn te weinig fuifzalen en er is geen fuifreglement, zeggen de meeste plaatselijke jeugdleden.

In de Noordrand zijn fuifzalen op één hand te tellen. Grimbergen, Vilvoorde en Dilbeek kunnen wel al een zogeheten 'fuifcharter' op tafel leggen. Op basis van gezamenlijk overleg sluiten zalenuitbaters, organisatoren, de lokale overheid en jeugdverenigingen in het kader van het globale jongerenbeleidsplan een duidelijke overeenkomst over de fuifmodaliteiten, zodat iedereen weet waar zich aan te houden. Peeters verkiest zo'n dialoog met jongeren boven een puur restrictieve, soms zelfs repressieve houding. Grimbergen heeft baanbrekend werk verricht in het kader van de veiligheid van het Fenikshof. Bart Van Humbeek, voorzitter van de jeugdraad: 'Minister Peeters nodigde ons zelfs uit om ons fuifreglement in de betrokken werkgroep op het ministerie uit de doeken te doen.'

In Vilvoorde staat het fuifbeleid nog in de kinderschoenen, maar een ander komt snel op gang. Jeugdconsulente Ilse Van Moer en Bart Tuteleers, secretaris van de jeugdraad: 'De jeugddienst heeft een 'fuifbox' samengesteld met een kassa en veiligheidsmateriaal, zaklampen en reflecterende vesten, om de bewaking rond de fuifzalen te vergemakkelijken. Fuiven kan in Vilvoorde vandaag alleen in Domein

Drie Fonteinen. Daar moeten nog drie zalen bijkomen. Het 'fuivenplan' moet wel nog in het schepencollege worden goedgekeurd.'

Fuifverbod na amok

Ook Dilbeek heeft een fuifcharter dat is ondertekend door de organisatoren van fuiven en de eigenaars van fuifzalen. Het bevat een tienpuntenprogramma waaraan iedereen zich moet houden. Zo zijn de organisatoren verplicht de politie en rijkswacht van hun fuif op de hoogte te brengen en kunnen de organisatoren op de jeugddienst een 'fuifbox' ophalen met onder meer reflecterende overtrekjes voor de mensen die de fuif in het oog houden, gsm's, en ander materiaal. Toch is Dilbeek geen paradijs voor fervente fuivers. De gemeente heeft zelfs geen echte fuifzaal. Privé- of parochiezalen laten slechts sporadisch fuiven toe. De bedenkelijke situatie is het gevolg van een 'zwarte fuifperiode' in Dilbeek, toen op verschillende plaatsen stevig amok werd gemaakt en de gemeente zelfs een tijd lang een volledig fuifverbod heeft opgelegd. Sinds fuiven in zaal Elysée in Vlezenbeek wegens klachten over lawaaihinder verboden zijn, is ook in Sint-Pieters-Leeuw de roep naar een echte fuifzaal groot. Het gemeentebestuur wil hier wel op inspelen en in een kersvers jeugdhuis een fuifzaal integreren. Daarvoor worden nu een oude boerderij en het vroegere restaurant La Granja omgebouwd.

Beersel maakt er werk van

'Geen enkele zaal in Beersel voldoet op dit moment aan de normen van een volwaardige feestzaal', zegt Wim Van Den Neste, de voorzitter van de Beerselse jeugdraad. 'Er zijn veel minder zalen dan vroeger. De resterende zalen zijn te klein en er is een gebrekkege accommodatie. Op onze nieuwjaarsfuif hebben onze beleidsmensen dat met eigen ogen kunnen vaststellen. Nu ze weten dat er een probleem is, proberen ze dat wel op te lossen.' De Chiroleiding van Alseberg vindt het gebrek aan fuifzalen vooral voor jonge, minder mobiele jongeren (tussen 13 en 16) een probleem. Jonge fuivers houden er niet altijd van 'mee te rijden'. 'Ik ga nog liever in de winter één half uur te voet in de kou dan

mee te rijden met anderen', vindt Jan Dehantschutter. 'Iedereen zou gemakkelijk te voet naar een fuif moeten kunnen, zoals vroeger.'

'We erkennen het gebrek aan fuifzalen en we willen de jongeren aan een fuifzaal helpen', reageert de Beerselse jongerenschepen Leen D'Hooge. 'We hebben gekozen voor één grote evenementenhal want jongeren houden ervan om samen te fuiven. Om het vervoerprobleem op te lossen willen

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

we bij de grote fuifzaal een fuifbus inleggen die tot in de vroege uurtjes jongeren thuisbrengt. Er lopen volop onderhandelingen over het opzetten van fuifaccommodatie in de oude Volvo-site. Daarnaast willen we de Moesjebaaz als jeugdhuis inrichten.'

Megabedoening hoeft niet

Op dit moment heeft de Druivenstreek geen grote fuifzaal, maar een gezellige fuif hoeft volgens Stef Borremans, de voorzitter van de Jeugdraad van Overijse, niet noodzakelijk een megabedoening te zijn. 'Misschien moeten we inderdaad op de plaats van 'De Markthalle' een evenementenhal bouwen', droomt Borremans. 'In afwachting kan de decentralisatie van het fuifgebeuren de pijn verzachten.'

Jeugdconsulente Marijke De Rudder van Hoeilaart sluit zich hierbij aan.

'Als er tenminste overleg en samenwerking komt

tussen de verschillende gemeenten. Omdat bij het organiseren van een fuif heel wat komt kijken, is er ook behoefte aan informatiepunten waar organisatoren terecht kunnen voor praktische informatie zoals de toelatingen, drankvergunningen, het onderhoud van de zaal, SABAM, de huur van de muziekinstallatie, afrekeningen met de brouwer en andere leveranciers, enz.

Ook de Tervureense jeugdconsulent Freek Rombouts ziet fuifgelegenheden liever kleinschalig. 'Als we in elke Tervuurse deelgemeente een geschikte lokatie vinden, zitten we goed', vindt Rombouts. 'Voor een grotere fuif huren we dan wel een tent.'

Verboden te fuiven in de facilitiegemeenten

In de facilitiegemeenten is fuiven nog iets problematischer. De gemeentebesturen van Wemmel en Sint-Genesius-Rode nemen op dit vlak alvast geen enkel initiatief. Het Wemmelse politiereglement laat fuiven niet eens toe. 'In Rode is er gewoon geen jongerenbeleid en uiteraard ook geen fuifbeleid', vat Johan Van Lier van de vzw Jeugdwerkgroep Rode de situatie samen. 'Spijtig genoeg zijn de Vlaamse jongeren hun cultuurcentrum kwijt. Er rest alleen Het Parochiehuus, maar de huur hiervan ligt hoog. Gelukkig kunnen de jongeren nu voor kleinere fuifjes terecht in hun Jeugdhuis Animoro terecht. Wie weet, biedt De Boesdaelhoeve ooit wel de mogelijkheid om te fuiven.'

Ingrid Depraetere, Willy Fluyt, Joris Herpol, Flor Stein, Marleen Teugels

Partygoers left out in the cold

In most communities, it appears, 'party policy' is still in its infancy. This sad reality was confirmed by a journey the RandKrant team took through the outskirts one recent night. Potential merrymakers rarely find the kind of place they're looking for in the neighborhood, and so it is no longer possible to walk to a party. Many halls have shut down, no longer admit young people, or are just too expensive. The strict norms with respect to noise pollution have also played a role, as did the limitation on the number of dance events which could be held each year. Things could only get this far because of the lack of attention paid to youth policy. The current Minister of Internal Affairs, Leo Peeters, is working on such a policy, however, and has succeeded in waking up the local administrations in Flanders. Because partying is a constitutional right, says the minister.

THUIS IN HOTEL ASTORIA

Achteraf ervaar ik het aperitiefconcert in de Astoria als een aha-erlebnis. Dat is volgens Van Dale het 'plotseling dagedend inzicht in een probleem waarvan men de oplossing lang gezocht heeft'. Mijn inzicht betreft de aanwezigheid van een Vlaamse minderheid in Brussel.

Zoals ik me in de Astoria kon gedragen moet een Vlaming zich in Brussel kunnen gedragen: volkomen op zijn gemak, op zijn plaats, thuis. Let wel: als ik me in de Astoria niet in vertrouwd gezelschap had bevonden, had ik me er misschien ongemakkelijk gevoeld, zo van: ik kan hier maar beter in het Frans naar de vestiaire of het toilet vragen, anders zien ze me niet staan of kijken ze me vuil aan.

Versta me niet verkeerd. Ik heb dikwijls het gevoel probleemloos een Nederlandstalige in Brussel te zijn, maar dan wel altijd op plaatsen waar de Vlamingen uitdrukkelijker thuis zijn dan in het Astoriahotel. Bijvoorbeeld in hun cultuurcentra - de KVS, het Kaaithheater, De Markten, enzovoort. Met mijn kroost van de banlieu naar de stad om daar dan kennis te maken met de leuke Limburgse poppenspeelster Maaike: ik moet maar de prettige herinneringen aan de voormalige 'kinderzondagen' in de Beurschouwburg ophalen om te beseffen dat ik al dikwijls aangename uren beleefd heb in Brussel.

Mijn zonen zijn overigens in Brussel niet alleen naar de poppenkast maar ook naar school gegaan en nu voelt mijn dochter zich op haar gemak in het atheneum van Etterbeek - Nederlandstalig onderwijs voor Brusselaars en randbewoners, onder wie vele Franstaligen, die op de speelplaats hun eerste taal blijven spreken en in de klas aan hun tweede taal voorrang moeten geven. Allemaal blijkbaar heel gewoon en Brussels. Maar omdat het

Zondagvoormiddag, hotel Astoria, Koningsstraat, Brussel: aperitiefconcert, al tweeëntwintig jaar een traditie. Maar ik ben er voor de eerste keer, op uitnodiging van de ouders van een concertant.

Het zaaltje zit vol en de muziek en het spel zijn mooi. Tijdens de pauze en na afloop blijkt dat ik me onder vrienden en bekenden bevind. We zijn een en al levendige conversatie en beleven een paar aangename uren.

FOTO: RITA DAVALLIS

er zolang omgekeerd aan toe gegaan is in de Belgische scholen, blijft het me verwonderen.

Mijn Brusselse vrienden en kennissen zullen die verwondering provincialistisch vinden en mijn Astoria-gevoel belachelijk. De meesten van hen behoren tot die fameuze, overigens meertalige, 'Vlaamse minderheid in Brussel', maar zijn me dunkt altijd en overal probleemloos Nederlandstaligen in de hoofdstad.

Ze zijn er thuis omdat ze er wonen en ze hebben er een modus vivendi aangenomen die een tweede natuur is geworden: ze zijn zelfverzekerd zichzelf zonder met grotere of sterkere groepen te heulen en ze bevorderen de Vlaamse aanwezigheid in Brussel door aan Vlaamse culturele, en algemene emancipatie te doen.

Dat 'Vlaamse' hoeft overigens niet zo opvallend bij die emancipatie te staan, omdat het ook om multicultu-

rele initiatieven kan gaan, zoals het Kunstenfestival des Arts of zelfs het vernieuwde blad Brussel deze week. Dat laatste is een initiatief van de ideale soort Nederlandstalige Brusselaars: breeddenkende hoofdstedelingen die niet de behoefte voelen om al te nadrukkelijk de Vlaming uit te hangen, laat staan militant Vlaams te zijn. Ze zijn Vlaams zoals witlof Brussels is. Waarom? Daarom.

De Vlaamse Club Brussel ('voor kunsten, wetenschappen en letteren') is ook uit dat goede hout gesneden. Ze bestaat al vijfenzeventig jaar en komt wekelijks bijeen in een zaaltje boven café Het Manneke in de Boterstraat, net niet op de Grote Markt. Haar leden behoren niet toevallig tot het vaste publiek van de aperitiefconcerten in de Astoria en hoeven daar dus al lang niet meer naar de vestiaire of het toilet te vragen.

Zou je geloven dat ik die Vlaamse minderheid in Brussel benijd? Ze heeft zich wijs en pragmatisch in haar positie geschikt en maakt er nu het beste van. Ze houdt zich bezig met de kwaliteit van haar leven in plaats van met de kwantiteit van haar soort.

Intussen gelijkt de Vlaming in de rand nog lang niet op de Vlaming in Brussel. In de rand worden de Vlaamse neuzen nog geteld en gedragen de Franstalige inwoners van de Vlaamse dorpen zich niet zoals de Franstalige scholieren in de Nederlandstalige scholen.

De Vlaming-randbewoner woont nog op moerasgrond, in onvast gebied. Hij moet er op zijn qui-vive zijn. Daardoor gaat de een er zich defensief opstellen, de ander agressief en soms zelfs fanatiek, een derde principiëel. Ik voel me er geneigd de Vlaming uit te hangen, in plaats van mijn pragmatische zelf te zijn.

Brigitte Raskin

Voor veel mensen blijft het podium een ver-van-mijn-bed show

Elke dag vinden er in Vlaanderen gemiddeld negentig verschillende podiumactiviteiten plaats. Dat is weliswaar behoorlijk veel, maar die activiteiten zijn niet gelijkmatig gespreid over de verschillende provincies en gemeenten. Uit een studie van professor Jan Colpaert (EHSAL) en stafmedewerker Miek De Kepper van de Federatie van Vlaamse Erkende Culturele Centra in opdracht van Vlaams minister van cultuur Luc Martens blijkt dat vooral in de provincies Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen de cultuurspreiding nog verre van optimaal is.

De geografische spreiding van de gesubsidieerde podiumactiviteiten (theater, dans, muziek, muziektheater) in Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen laat volgens de onderzoekers te wensen over. De gegevens die in hun studie over cultuurspreiding in Vlaanderen werden verwerkt, dateren evenwel van de seizoenen 1995-1996 en 1996-1997. Colpaert en De Kepper konden in hun onderzoek dus alvast niet de weerslag meten die de vzw 'de Rand' heeft op het culturele gebeuren in een deel van Vlaams-Brabant. De vzw 'de Rand', die maar pas sinds het najaar van 1997 operationeel is, beheert de zes Gemeenschapscentra in de Vlaamse rand rond Brussel en moet ondermeer zorgen voor een verruiming van het culturele aanbod in die regio.

Betere samenwerking

'Voor de rand rond Brussel waren van de seizoenen 1995-1996 en 1996-1997 nauwelijks gegevens voorhanden', zegt Miek De Kepper. De vzw 'de Rand' is amper twee jaar actief aanwezig op het terrein en liet zou onverantwoord zijn om over de weerslag daarvan zomaar uitspraken te doen, zonder dat we over exacte gegevens beschikken. Onze studie geeft over de onderzochte periode een globaal beeld van de

spreiding van het gesubsidieerde cultuuraanbod. Een van onze belangrijkste bevindingen is dat de graad van stedelijkheid en de aanwezigheid van een cultureel centrum een spreidend effect heeft. Limburg heeft de uitgebreidste culturele infrastructuur en in die provincie is het cultuuraanbod bij-

Met Geert Hoste in de ene gemeente moet je op dezelfde avond geen andere komiek in een buurgemeente het mooie weer laten maken

na ideaal verspreid over de gemeenten. Vlaams-Brabant scoort qua spreiding namelijk slecht; De culturele activiteiten spelen zich vooral af in de steden en in een paar grote culturele centra. Om de cultuurspreiding in Vlaams-Brabant te verbeteren zal er tussen de gemeenten en de culturele centra alleszins meer moeten worden samengewerkt', aldus De Kepper.

Agenda's naast elkaar leggen

Intussen is die culturele samenwerking in de rand al van start gegaan. De Gemeenschapscentra De Zandloper (Wemmel), De Bosuil (Jesus-Eik), De Moelie (Linkebeek), De Boesdaelhoeve (Sint-Genesius-Rode), De Lijsterbes (Kraainem) en De Kam (Wezembeek-Oppem) brachten onder de noemer 'Route 66' al een eerste brochure uit met hun podiumactiviteiten. De wil is eveneens aanwezig om met andere gemeenten samen te werken. Hierover zijn momenteel verkennende gesprekken aan de gang. Op de vraag of de gemeenschapscentra van de vzw 'de Rand' zich niet

ontpoppen als 'concurrenten' van de andere culturele centra in de regio, antwoordt Jan Colpaert ontkennend. Objectief gezien is daar volgens hem ook geen reden toe, al vindt hij wel dat er nog veel te weinig sprake is van regionaal cultuuroverleg in Vlaams-Brabant. 'In Limburg worden de agenda's van de culturele centra naast mekaar gelegd. Daar kan het bijvoorbeeld niet dat een Geert Hoste in de ene gemeente wordt geprogrammeerd, terwijl op dezelfde avond een andere komiek het mooie weer maakt in een buurgemeente. Culturele- en gemeenschapscentra hebben mijns inziens de taak om mekaar te versterken', besluit Jan Colpaert. Die visie wordt alvast gedeeld door de provinciale overheid van Vlaams-Brabant. Zij trekt dit jaar niet alleen 6 miljoen uit voor de werkingskosten van de culturele centra (dat is 2,5 miljoen meer dan vorig

Het cultureel centrum van Strombeek

jaar), maar ook nog eens 6,5 miljoen ten behoeve van een betere cultuurspreiding. Een gedeelte van dat geld gaat volgens gedeputeerde voor cultuur Jan Anthoons naar een studie over gebiedsgericht cultuurbeleid en er komt een mandataris die de samenwerking tussen de verschillende culturele centra moet bevorderen en die erop zal toezien dat het culturele aanbod alle gemeenten ten goede komt.

Joris Herpol

RESTAURANDT

FOTO: S. PASCAL VIGNERON

Streekproducten van de Wambeekhoeve in Wambeek

Winkelen op de boerderij

Tijdens het laatste weekend van april werd in het provinciaal trefcentrum Baljuwhuis in Galmaarden voor de vijfde keer 'Pajotternijen' georganiseerd, een soort voedings salon met land- en tuinbouwproducten uit de eigen streek. Prominent aanwezig was de Werkgroep Hoeveproducten Pajottenland die de consument voor zijn knapperige groenten, verse zuivel en karkelers eitje opnieuw de weg wil wijzen naar het boeren erf.

'Als je op school aan de kinderen vraagt waar de melk vandaan komt, antwoorden er altijd wel enkelen: uit de winkel. Door het huidige afzetstelsel van land- en tuinbouwproducten is de band tussen gebruiker en producent vervaagd. Er zijn nog maar weinig mensen die met de boodschappentas naar de boerderij trekken om eieren of brood te kopen', aldus Eric Van Dyck van de Belgische Boerenbond. 'Met de Werkgroep Hoeveproducten Pajottenland willen we hier verandering in brengen. We willen de mensen ervan bewust maken dat rechtstreekse handel met de boer niet alleen financieel voordelig kan zijn, maar dat echte hoeveproducten bovendien veel lekkerder en gezonder zijn.'

Duwtje in de rug

Mensen warm maken voor de land- en tuinbouwproducten uit eigen streek, dat is zowat de belangrijkste doelstelling van de Werkgroep Hoeve-

producten Pajottenland, een proefproject van de Boerenbond waarvan Eric Van Dyck de coördinator is. 'Streekproducten zijn tegenwoordig in. Het Pajottenland wordt alom geprezen voor zijn niet te versmaden kriek en geuze maar er is zoveel meer. Hier maken boeren nog zelf ijs, boter en kaas. Hier wordt nog kwaliteitsfruit ge-

'We proberen het publiek over de drempel te krijgen door de kwaliteit van hoeveproducten in de verf te zetten'

kweekt, echt boerenbrood gebakken, honing geslingerd en confituur gemaakt. Jammer genoeg hebben veel mensen een duwtje in de rug nodig om het erf op te stappen en rechtstreeks bij de boer een aantal zaken te kopen. We proberen het publiek vooral over de drempel te krijgen door de kwaliteit van hoeveproducten in de verf te zetten. Een bijkomend voordeel voor de consument is de 'korte ketting' als hij zich direct tot de producent richt. Hij betaalt een lagere prijs voor zijn aankopen terwijl de landbouwer zijn bedrijf op die manier een meerwaarde geeft', zegt Eric Van Dyck.

Zonder plasticfolie

De Werkgroep startte met zijn campagne in Gooik en Pepingen. Alle inwoners kregen er een brochure in de bus met een lijst van bedrijven waar rechtstreeks hoeveproducten kunnen worden gekocht. Zo'n vijftig landbouwbedrijven doen mee aan het proefpro-

ject en zetten hun poorten wijd open voor iedereen die eens iets anders wil dan de in plasticfolie gevangen voedingswaren uit de grootwarenhuizen. Van Dyck beseft dat je niet van de ene dag op de andere een mentaliteitsverandering bij consumenten en producenten bewerkstelligt, maar de reacties op het project zijn volgens hem zeer positief. 'De landbouwers krijgen van de werkgroep vormingspakketten aangeboden om zowel theoretisch als praktisch hun eigen thuisverkoop te runnen. Voor de consumenten organiseren we infoavonden en infostands op allerlei happenings en we promoten initiatieven als de boerenmarkt in Gooik waar de landbouwers rechtstreeks hun producten komen verkopen', aldus Eric Van Dyck.

Propere streek

De keuze voor het Pajottenland om de thuisverkoop op landbouwbedrijven te stimuleren heeft volgens Van Dyck te maken met het imago van propere regio. 'Het Pajottenland bleef de jongste tien jaar wat achter qua modernisering in de landbouw. Omdat de groei van de bedrijven hier een beetje in de tang zit, willen we de landbouwers via thuisverwerking en -verkoop de kans geven om hun inkomen te verhogen.'

Ingrid Depraetere

Wie graag een lijstje wil met welke landbouwproducten waar te koop zijn in het Pajottenland of meer uitleg over de Werkgroep Hoeveproducten Pajottenland, kan terecht bij Eric Van Dyck op het nummer 016/24 20 74.

Folklore als smeedijzer voor onderlinge verdraagzaamheid

Precies dertig jaar geleden trokken leden van jeugdclub Tonzent in Sterrebeek de folkloerklompen aan en brachten met volksdansen, muziek en vendels de volkskunsttraditie van de negentiende eeuw opnieuw tot leven. Om deze verjaardag niet ongemerkt voorbij te laten gaan, organiseert de uit Tonzent ontstane vereniging De Rollewagen op 26 juni a.s. een internationaal volkskunstfestival op het domein van het kasteel van Sterrebeek.

De traditionele kleding, vendels en zwierige muziek staan misschien in schril contrast met de blitse kleding en de luide muziek in hedendaagse megadancings, maar bij een trouw publiek blijven de populaire kunstvormen van weleer nog altijd even geliefd. 'Er zijn meer mensen in volkskunst geïnteresseerd dan we aanvankelijk zelf dachten', zeggen voorzitter Guy Mellaerts en ondervoorzitter Heidi Bertels van De Rollewagen.

Zondagskostuum

De vereniging - die haar naam ontleende aan een van de oudste hofsteden van Sterrebeek - telt een beschei-

FOTO: PASCAL VIGNERON

den groepje van twintig jongere en evenveel volwassen leden en wil de aandacht voor de folklore uit lang vervlogen tijden levend houden.

Daar komt volksdansen, volksmuziek en vendelzwaaien aan te pas, maar geregeld waagt de vereniging zich ook op het terrein van handenarbeid met het maken van poppen en het naaien van kostuums. Als het maar plezierig is en met folklore te maken heeft.

Met hun typische klederdracht willen de leden van De Rollewagen de periode rond 1850 nog meer in de verf zetten. Heren krijgen een bombazijnen broek aan, een wit hemd, vestje en pet en vrouwen zijn bij optredens uitgedost met een kapje met gepijpte kant, witte bloes, gekleurde rok, zwarte schort en sjaaltje. De vroegere Sterrebeekse boer en boerin in hun zondagskostuum. Gemaakt door Jeden van De Rollewagen. Er komt heel wat kijken bij volkskunst. De oude huijskar, het symbool van De Rollewagen, wordt vooral nog gebruikt bij stoeten en optochten in de onmiddellijke omgeving van Sterrebeek, zoals de historische stoet van Lenneke Mare in Sint-Lambrechts-Woluwe en de optocht door Tervuren.

Mengelmoes van culturen

Uit liefde voor hun streek waagden de leden van De Rollewagen zich ook op het terrein van het toerisme. 'Bij uitwisselingen met buitenlandse groepen viel het ons op hoe weinig informatie er over onze regio voorhanden is', zeggen Heidi Bertels en Guy Mellaerts. 'Daarom stelden we met de Ster-

rebeekse vereniging van zelfstandigen een informatieve brochure samen over Sterrebeek. De brochure is verkrijgbaar bij de lokale handelaars met een toeristisch infoteken op de voorgevel.' Het is tegen die achtergrond niet verwonderlijk dat De Rollewagen de viering van zijn dertigste verjaardag op 26 juni a.s. aangrijpt om Sterrebeek te promoten. Met het internationaal folklorefestival Kap'a-rolle wil de volkskunstvereniging niet alleen volkskunstgroepen uit binnen- en buitenland op het podium zetten, maar ook zoveel mogelijk Sterrebeekse verenigingen bij het volksfeest betrekken.

'We kozen bewust voor een internationaal festival om op die manier bij te dragen tot een grotere onderlinge

'Van feesten met een mengelmoes aan culturen is zelden sprake'

verdraagzaamheid. Het festival brengt verschillende culturen samen en dat gebeurt nog altijd te weinig in de Brusselse rand. Er worden wel her en der Italiaanse of Spaanse avonden op touw gezet, maar van feesten met een mengelmoes aan culturen is zelden sprake.'

An Van hamme

Het multicultureel folklorefestival vindt plaats op 26 juni op het domein van het kasteel van Ridder de Selliers de Moranville, Mechelsesteenweg in Sterrebeek. Van 19.30 uur tot middernacht zetten volkskunstgroepen uit binnen- en buitenland hun beste beentje voor. Meer informatie over het internationaal festival of over De Rollewagen zelf op 02/731 44 70.

Internationales Volkskunst-Festival

Die Vereinigung 'Rollewagen' (Sterrebeek) setzt sich nun schon seit dreißig Jahren dafür ein, das Interesse an der Folklore längst vergangener Zeiten wach zu halten. Zur Feier dieses Jubiläums organisiert die Volkskunstvereinigung am 26. Juni ein internationales Volkskunstfestival auf dem Gelände des Schlosses in Sterrebeek.

'Wir haben uns bewußt für ein internationales Festival entschieden, um auf diese Weise zu einem größeren gegenseitigen Verstehen beizutragen. Das Festival bringt verschiedene Kulturen zusammen, und das geschieht in der Umgebung von Brüssel noch viel zu selten', so der Vorsitzende und die Zweite Vorsitzende von Rollewagen.

van huizen en tuinen

Hortensia's van weleer herleven in Sint-Pieters-Leeuw

22

Spijtig genoeg werd de kwekerij van Draps een aantal jaren geleden opgedoekt. De naam Draps is vandaag zo goed als vergeten, tenzij bij enkele specialisten. Veel van de door Draps geselecteerde variëteiten zijn vandaag onvindbaar en misschien zelfs voor goed verdwenen.

Op zoek naar 'madame G.J. Brier'

Maar er is hoop. Pieter De Ridder, die tien jaar geleden begon met het tuincentrum Groendecor in Sint-Pieters-Leeuw, probeert al enkele jaren om de tuinhortensia's van Draps en andere Belgische veredelaars op te sporen en opnieuw in cultuur te brengen. Hij doet dat voor een stukje uit chauvinisme om een streekgenoot uit de vergetelheid te halen, maar vooral uit liefde voor de hortensia's. Een aantal van de door Draps destijds gekweekte variëteiten zijn waarschijnlijk veel beter aangepast aan onze tuinen dan de modernere variëteiten die vandaag de dag worden aangeboden. Onderzoek, ondermeer van het Boskoopse 'Boonteelt Praktijk-onderzoek' in Nederland, heeft bijvoorbeeld uitgewezen dat van de rood-bloeiende hortensia's alleen de Draps-variëteit 'Madame G.J. Brier' goed genoeg is om in de tuin te worden geplant. Die cultuurvariëteit wordt echter bijna niet meer gekweekt en is in de loop der jaren vervangen door rijker bloeiende en compacter hortensia's, die echter vooral geschikt zijn als kamerplant en niet of nauwelijks als tuinplant kunnen worden gebruikt.

In de jaren net voor en na Wereldoorlog II verwierf de firma Draps uit Strombeek-Bever wereldfaam met zijn bolhortensia's. De familie Draps selecteerde tientallen variëteiten van de bolvormige *Hydrangea macrophylla* die, mede dank zij de Gentse Floraliën, over heel de wereld werden verspreid. Vandaag vinden we nog variëteiten die destijds door Draps werden geselecteerd in Franse, Nederlandse, Ierse, Duitse en Nieuw-Zeelandsse collectietuinen.

Al enkele jaren is De Ridder op zoek naar die 'Madame G.J. Brier', maar voorlopig zonder resultaat.

Waardevolle variëteiten

De Ridder heeft in de loop der jaren al wel een respectabele *Hydrangea*-collectie opgebouwd, met naast de 'ouderwetse' bolhortensia's (*Hydrangea macrophylla*) ook heel wat waardevolle variëteiten van *H. paniculata* (met de meestal crēmewitte pluimvormige bloemen), de *H. quercifolia* (met eikvormig blad), *H. serrata*, *H. sargentiana* en *H. vilosa*. In verband met de pluimhortensia's (*H. paniculata*) is het misschien interessant te vermelden dat de beste en meest interessante variëteiten de laatste jaren uit België komen. Met name wijlen Robert en Jelena de Belder van het Arboretum van Kalmthout hebben de afgelopen 30 jaar een aantal nieuwe variëteiten

geselecteerd, zoals 'Unique', 'White Lace', 'White Moth', 'Brussels Lace', 'Bridal Veil' en 'Barbara' die nu over heel de wereld worden gekweekt. Blijkbaar heeft België iets met hortensia's.

Plantenfreak

Overigens zijn hortensia's niet de enige passie van De Ridder. Hij heeft bijvoorbeeld ook indrukwekkende collecties van *Hosta*, *Clematis*, *Viburnum*, *Sorbus*, *Magnolia* en *Wisteria*. Bovendien heeft hij in de loop der jaren een collectie van zo'n 5 à 600 rozen opgebouwd en begint hij zich nu ook toe te leggen op geleide fruitbomen. 'Ik ben een plantenfreak', zo geeft De Ridder toe (iets wat men tussen haakjes vrij zeldzaam tegenkomt in tuincentra maar eerder verwacht bij gespecialiseerde kwekers), 'maar ik ga altijd van het principe uit dat ik de planten eerst hier bij mij moet proberen voor ik ze in de handel breng. Zo verzamel ik eerst zo veel mogelijk soorten en variëteiten, vaak uit botanische tuinen, ik volg ze een paar jaar, en selecteer er dan de beste uit voor de verkoop. Veel van die variëteiten zijn niet of nog niet in de normale handel te koop omdat er te weinig vraag naar is, omdat ze te traag groeien of gewoon commercieel gezien niet interessant genoeg zijn. Rijk zal ik daarmee niet worden, maar het is nu eenmaal mijn hobby.'

Paul Geerts

Groendecor, Pieter De Ridder, Bergensesteenweg 489, 1800 St-Pieters-Leeuw, 02/377 26 32, fax: 02/331 14 53.

Vriendenkring zoekt steun voor Karmelietessen

Het klooster en de kerk van O.L. Vrouw van Troost vormen een oase van rust midden in het drukke Vilvoordse stadscentrum. Het is een van de oudste Karmelietessenkloosters in de wereld. Vrienden van de Troost mobiliseren nu mensen en middelen om de tweede fase van de renovatie te helpen financieren. Vilvoordenaar premier Dehaene gaf het goede voorbeeld en verkocht ten behoeve van het fonds enkele hanen uit zijn collectie. Beeldhouwer Frans Poot steunt de actie met kunstwerken.

Sedert augustus van vorig jaar leven de jeugdschrijfster Iny Driessen, haar echtgenoot Jan Goyvaerts en hun zes kinderen in associatie met de zusters Karmelietessen in Vilvoorde. De grote mediadrukke over hun 'intrede' is intussen weggeëbd. 'We wonen niet in het klooster zelf maar in het aanpalende huis', verduidelijkt Iny Driessen. Zij en haar man maken zo vaak mogelijk de officie en de erediensten mee. Ze verzorgt ook de redactie van een tijdschrift over de spiritualiteit van Karmel. Als geassocieerde leden schenken ze veel aandacht aan de bedevaarders en engageren zich in verschillende activiteiten van het klooster. 'We zijn het venster waarlangs de wereld binnenkomt in het klooster en tegelijk helpen we de spiritualiteit van het klooster uitstralen naar de buitenwereld.' Zelf is Iny aangenaam verrast dat er praktisch ieder uur van de dag mensen aanwezig zijn in de kerk.

Ultiem toevluchtsoord

O.L. Vrouw van Troost is een levende kerk. Zodra de kerkdeuren om 6 uur 's ochtends opengaan, dienen zich al de eerste bezoekers aan. De Troostkerk is niet alleen een plaats van bezinning, maar ook een uniek monument dat vanaf de zestiende eeuw door opeenvolgende generaties van zusters Karme-

lietessen en Vilvoordenaars in stand is gehouden. Het historische beeldje van O.L. Vrouw van Troost bevindt zich evenwel niet in de kerk, maar is veilig weggeborgen in het klooster. Het beeld werd door Elisabeth van Hongarije geschonken aan haar dochter Sofie toen die in de 13de eeuw huwde in Brabant. Dat beeldje schonk Sofie op haar beurt aan de begijntjes van Peutie. Priorin Ann-Christi benadrukt dat veel mensen bij hen komen aankloppen. 'Vaak zijn we het ultieme toevluchtsoord voor mensen in nood. Dikwijls krijgen we ook bezoekers die heel ver van de kerk staan.'

Op zoek naar peters en meters

De Karmelietessen zijn echt een begrip in de streek. De grote kermis van Vilvoorde wordt niet toevallig de Troostkermis genoemd. De kermis opent ook ieder jaar traditioneel met een viering in de kerk van Troost. Voorts is er de Troostbraderij waar de Vrienden van Troost allerlei zaken verkopen ten voordele van de restauratie van de kerk van O.L. Vrouw van Troost. De bestuursleden van de vriendenkring, Philippe Cornut en Frans Puttemans stoppen niet onder stoelen of banken dat ze op korte termijn vijf miljoen frank zoeken voor de tweede fase van de renovatie van de kerk.

'We willen onder meer de natuurleien van het dak en de koepel vernieuwen, evenals de planken vloeren in de toren en de dakkapellen. Dat gaat zo'n 22,7 miljoen frank kosten. De Vlaamse Gemeenschap neemt de helft van dat bedrag voor haar rekening en de provincie Vlaams Brabant en de stad Vilvoorde elk 15%. Het resterende bedrag van vijf miljoen komt van de Karmelietessen van de Troost. In de kerk zelf zijn enkel kunstwerken, zoals onder

De grote kermis van Vilvoorde wordt niet toevallig de Troostkermis genoemd

meer de 14 afbeeldingen van de kruisweg dringend aan reiniging of restauratie toe.' De vriendenkring van de Troost zoekt mensen die het peter- of meterschap van een schilderij of een statie op zich willen nemen. De zusters van de Troost hopen dat ze in 2000 met de werken kunnen starten. De derde fase, met de grondige reiniging en gedeeltelijke vernieuwing van het interieur, moet het sluitstuk worden van de renovatie van de Troostkerk. Daar durft men voorlopig alleen nog maar luidop over dromen.

Gerard Hautekeur

Wie de restauratie van de kerk en het klooster van de O.L. Vrouw van Troost wil steunen, kan een bedrag storten op rekeningnummer 310-4739311-74 van de Vriendenkring van de Troost, Trooststraat 2, 1800 Vilvoorde, tel. 02/251 35 40.

FOTO: PAVEL VIGNERON

Dagje Grieks in Huizingen

Als voorzitter van de Griekse gemeenschap in Brussel kijkt Athanasios Alexandris met zijn vrouw Angelique uit naar het traditionele, orthodoxe Griekse feest dat elk jaar in het provinciaal domein in Huizingen plaats vindt. Dit jaar kadert dat feest voor het eerst in het project Vlaanderen-Europa 2002. In en rond het provinciaal domein zullen op maandag 24 mei dan ook gedurende heel de dag zowel Vlaamse volksmuziek als Griekse muziek te horen zijn.

24

'Eén keer per jaar komen zo'n 8.000 Grieken uit België, Nederland, Duitsland en Luxemburg samen in het provinciaal domein in Huizingen (Beersel). Traditioneel volg ik 's morgens eerst de grote misviering in openlucht. Daarna gaat het van stand tot stand, want op het hele domein presenteren Grieken het beste van hun land, van etenswaren tot allerhande snuisterijen en optredens van Griekse folkloristische dansers. Dit jaar zijn er voor het

eerst ook gemengde tentoonstellingen met werk van kunstenaars uit Vlaanderen en Griekenland.

Grieks-Vlaamse competitie

Toen de Vlaamse Gemeenschapscommissie van Brussel me zes maanden geleden vroeg om het Griekse feest te

'Er wordt momenteel gesleuteld aan het opzetten van een Grieks-Vlaamse voetbal- en basketbal-competitie'

laten kaderen in het project Vlaanderen-Europa 2002, was ik meteen voor het idee gewonnen. Het bestuur van de Griekse gemeenschap in Brussel, waarvan ik nog tot volgend jaar voorzitter ben, bereidt momenteel de oprichting voor van een Vlaams-Griekse vzw die vooral tot doel zal hebben om zowel socio-culturele als sportevenementen tussen Vlamingen en Grieken op touw te zetten. De aftrap wordt gegeven op onze feestdag van 24 mei want dan zullen twee Griekse mini-voetbalteams zich meten met enkele Vlaamse teams.

Er wordt overigens niet alleen op sportgebied samengewerkt; Tijdens het Grieks-orthodoxe feest wordt eveneens een Vlaams theaterstuk in het Grieks door Griekse acteurs gebracht.

Met de oprichting van de nieuwe vzw, die na de feesten begint te werken, willen we vooral de banden tussen de Vlaamse en Griekse gemeenschap versterken. De vzw moet het zenuwcentrum worden van de socio-culturele evenementen die plaatsvinden tussen Vlamingen en Grieken. Zo zal meteen na de feesten worden gesleuteld aan het opzetten van een Grieks-Vlaamse voetbal- en basketbal-competitie.

FOTO: PASCAL VIGNERON

Werk in de mijnen

In België leven ruim 28.000 Grieken, waarvan 15.000 in Brussel. Van die 15.000 komen er een 3000-tal hun stem uitbrengen voor de tweejaarlijkse verkiezingen van het bestuur van de Griekse gemeenschap. Na twintig jaar lidmaatschap en twaalf jaar in het bestuur te hebben gezeteld, ben ik vorig jaar als voorzitter verkozen.

Wij wonen al lang in België. Mijn vrouw Angelique is hier zelfs geboren. Haar ouders zijn in 1962 naar hier gekomen omdat haar vader in de mijnen aan de slag kon. Ikzelf ben hier als eenjarige peuter terecht gekomen. We hebben samen elke woensdag en zaterdag in een Griekse school les gevolgd. Angélique werkt nu -net als ikzelf- voor een verzekeringsmaatschappij. Daarvoor heeft ze drie jaar bij de Europese commissie gewerkt. We vinden het hier in Meise prachtig om te wonen, alleen klaagt Angélique af en toe over het slechte weer. Intussen zijn de banden met Griekenland blijven bestaan; Elk jaar bezoeken we er nog onze familie.

Onze kinderen Helène en Jodi lopen school in Oppem (Meise). Zij spreken perfect Nederlands. Talenkennis vind ik heel belangrijk. Na negen jaar in Meise te hebben gewoond, kan ik behoorlijk met het Nederlands overweg. Mijn vrouw daarentegen is perfect viertalig; Nederlands, Frans, Engels en Grieks, met noties van het Duits.'

Athanasios Alexandris

Fête grecque à Huizingen

Président de la communauté grecque de Bruxelles, Athanasios Alexandris se réjouit, avec son épouse Angelique, à la perspective de la traditionnelle fête grecque qui aura lieu, comme chaque année, au domaine provincial de Huizingen. Cette année, la fête (fixée au 24 mai) s'inscrit pour la première fois dans le cadre du projet Vlaanderen-Europa 220. Et la collaboration ne s'arrêtera pas là:

'Nous préparons actuellement la fondation d'une A.S.B.L. gréco-flamande qui aura pour principale vocation de mettre sur pied des initiatives tant socioculturelles que sportives associant Grecs et Flamands', déclare Athanasios Alexandris. Son épouse et lui-même vivent depuis longtemps déjà en Belgique. 'Angelique est née ici et pour ma part, je n'étais qu'un bambin d'un an lorsque je suis arrivé en Belgique. Nous sommes extrêmement heureux de vivre ici, à Meise, ce qui ne nous empêche d'ailleurs nullement de maintenir les liens avec la Grèce, où nous nous rendons chaque année pour rendre visite à la famille.'